

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA KOMISJI

z dnia 18 listopada 2009 r.

w sprawie pomocy państwa C 10/09 (ex N 138/09) udzielonej przez Niderlandy na rzecz ING w zakresie instrumentu wsparcia w odniesieniu do aktywów niepiętnych oraz planu restrukturyzacji

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 9000)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2010/608/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich i innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽¹⁾, Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.

1. PROCEDURA

- (1) Dnia 12 listopada 2008 r. Komisja zatwierdziła nadzwyczajne dokapitalizowanie w sprawie N 528/08. W ramach środka polegającego na dokapitalizowaniu Niderlandy dokonały subskrypcji na papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii (ang. *Core Tier 1*) o wartości 10 miliardów EUR, emitowane przez ING. Środek ten został zatwierdzony na okres 6 miesięcy i został uzależniony od przedstawienia wiarygodnego planu w ciągu tych 6 miesięcy⁽²⁾. Ważność środka polegającego na nadzwyczajnym dokapitalizowaniu została automatycznie przedłużona wraz z przedłożeniem planu restrukturyzacji, do czasu przyjęcia przez Komisję decyzji w sprawie tego planu.
- (2) Dnia 31 marca 2009 r., w sprawie C 10/09 (ex N 138/09), Komisja zatwierdziła środek związany z aktywami o obniżonej wartości na rzecz ING w odniesieniu do portfela amerykańskich papierów wartościowych opartych na kredytach hipotecznych typu Alt-A na nieruchomości („RMBS”) na okres 6 miesięcy⁽³⁾. Władze niderlandzkie określają ten środek

jako „instrument wsparcia w odniesieniu do aktywów niepiętnych” („IABF”). Z powodu wątpliwości dotyczących zgodności niektórych aspektów tego środka związanego z aktywami o obniżonej wartości z komunikatem Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym⁽⁴⁾ („komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości”) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu.

- (3) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽⁵⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawiania uwag. Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.
- (4) Zatwierdzenie środka związanego z aktywami o obniżonej wartości zostało przedłużone decyzją Komisji z dnia 15 września 2009 r.⁽⁶⁾
- (5) Ponadto w ramach niderlandzkiego programu gwarancji kredytowych (zatwierdzonego decyzją Komisji w sprawie N 524/08 z dnia 30 października 2008 r. i przedłużonego decyzją Komisji w sprawie N 379/09⁽⁷⁾ z dnia 7 lipca 2009 r.), Niderlandy udzieliły ING gwarancji na średnioterminowe zobowiązania w kwocie: (i) 9 miliardów USD (z czego gwarancje na 8,25 miliarda USD już wystawiono); oraz (ii) 5 miliardów EUR (z czego gwarancje na 4,15 miliarda EUR już wystawiono).
- (6) Dnia 25 listopada 2008 r., 8 kwietnia 2009 r., 18 maja 2009 r. i 9 listopada 2009 r. Komisja otrzymała informacje od uczestników rynku, którzy twierdzili, że ING Direct Europe przez krótki okres reklamował zastrzyk kapitału, który uzyskał od Niderlandów, i że odbierano to jako podejmowanie agresywnego zachowania handlowego.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie C 10/09 (ex N 138/2009) ING, Dz.U. C 158 z 11.7.2009, s. 13.

⁽²⁾ Decyzja Komisji w sprawie N 528/08, ING, Dz.U. C 328 z 23.12.2008, s. 10.

⁽³⁾ Decyzja Komisji w sprawie C 10/09 (ex N 138/2009) ING, Dz.U. C 158 z 11.7.2009, s. 13.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Zob. przypis 1.

⁽⁶⁾ Dotychczas nieopublikowana.

⁽⁷⁾ Decyzja Komisji z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie N 379/09 i NN 16-09, dotychczas nieopublikowana.

- (7) Między Komisją a władzami niderlandzkimi odbyło się szereg spotkań, wymieniono szereg e-maili i przeprowadzono szereg konferencji telefonicznych.
- (8) W odniesieniu do kwestii związanych z metodami wyceny aktywów zastosowanymi w kontekście środka związanego z aktywami o obniżonej wartości Komisja opierała się na pomocy technicznej ze strony ekspertów zewnętrznych działających na zlecenie Komisji (Duff and Phelps i profesora Wima Schoutensa) oraz ekspertów z Europejskiego Banku Centralnego.
- (9) Dnia 12 maja 2009 r. Niderlandy przedłożyły Komisji plan restrukturyzacji grupy ING, który uzupełniono dodatkowymi informacjami przekazanymi dnia 7 lipca 2009 r. Plan restrukturyzacji zmieniono dnia 22 października 2009 r. (wszelkie odniesienia do planu restrukturyzacji w dalszej części niniejszej decyzji dotyczą tej ostatniej wersji planu restrukturyzacji). Zmiany te obejmowały również zmianę zasad spłaty zastrzyku kapitału przekazanego przez Niderlandy.
- (10) Dnia 22 października 2009 r. Niderlandy złożyły szereg zobowiązań dotyczących realizacji planu restrukturyzacji i wynagrodzenia za środek związany z aktywami o obniżonej wartości.
- (11) Niderlandy poinformowały Komisję, że ze względu na pilną konieczność akceptując w drodze wyjątku przyjęcie niniejszej decyzji w języku angielskim.

2. OPIS FAKTÓW

2.1. Beneficjent

- (12) ING składa się z ING Groep N.V. („Grupa ING”), spółki dominującej, która posiada 100 % akcji ING Bank N.V. i ING Verzekeringen N.V., dwóch spółek zależnych I stopnia (subholding) kontrolujących spółki zależne II stopnia działające odpowiednio w sektorze bankowości i ubezpieczeń. Grupa ING składa się z ponad 70 pojedynczych przedsiębiorstw, a ponad 2 500 podmiotów prawnych działa w około 50 krajach. Na koniec 2008 r. suma bilansowa grupy wynosiła 1 332 miliardy EUR, z czego ponad 75 % jest związane z działalnością bankową ING.
- (13) Na koniec 2008 r., uwzględniając dokapitalizowanie, wskaźniki kapitałowe ING dla banku wynosiły 9,3 % w przypadku wskaźnika kapitału podstawowego (ang. Tier 1) oraz 7,3 % w przypadku wskaźnika kapitału podstawowego pierwszej kategorii. W przypadku ubezpieczeń wskaźnik pokrycia kapitału wyniósł 256,5 %.
- (14) Struktura kapitałowa Grupy ING obejmuje również tak zwany dług podstawowy (ang. *core debt*), to znaczy dług uprzywilejowany zgromadzony na poziomie grupy, który następnie został zainwestowany jako kapitał własny akcjonariuszy w holding ING Bank i ING Insurance (tak zwana podwójna dźwignia). Ponadto sam holding ING Insurance zgromadził 2,3 miliarda EUR tak zwanego długu podstawowego, który może być wykorzystany jako kapitał własny akcjonariusza w jego zależnych spółkach ubezpieczeniowych.
- (15) Portfel inwestycyjny ING składał się z portfela typu Alt-A, którego większą część posiadał ING Direct US.

Zgodnie z prawem Stanów Zjednoczonych ING Direct US miał status „amerykańskiej instytucji oszczędnościowej”; status taki wiązał się z wymogiem, aby ING Direct US inwestował większość zgromadzonych oszczędności w amerykańskie kredyty hipoteczne lub inwestycje związane z tymi kredytami. W konsekwencji ING ulokował znaczną kwotę ze swojego portfela inwestycyjnego w amerykańskie instrumenty RMBS typu Alt-A. Portfel typu Alt-A został objęty środkiem związanym z aktywami o obniżonej wartości realizowanym przez Niderlandy (opisanym w pkt 2.3.2 poniżej). Portfel inwestycyjny ING obejmował również znaczną ilość papierów komercyjnych opartych na kredytach hipotecznych (CMBS), amerykańskie RMBS oraz inwestycje w nieruchomości, które nie są objęte środkiem związanym z aktywami o obniżonej wartości.

2.2. Działalność gospodarcza

- (16) Na koniec 2008 r. ING działał w sześciu segmentach. ING działał również w sektorze zarządzania aktywami, który funkcjonalnie był częścią odpowiednich regionalnych jednostek segmentu ubezpieczeń.

2.2.1. Bankowość detaliczna

- (17) ING oferuje usługi bankowości detalicznej w Niderlandach, Belgii, Polsce, Rumunii, Turcji, Indiach i Tajlandii (usługi bankowości detalicznej poprzez ING Direct nie są opisane w niniejszym punkcie, ale w pkt 2.2.2). Usługi bankowości prywatnej są oferowane w Niderlandach, Belgii, Luksemburgu, Szwajcarii oraz różnych krajach w Azji oraz Europie Środkowej i Wschodniej. Usługi dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz korporacji średniej wielkości są częścią bankowości detalicznej ING.
- (18) W ramach działalności związanej z bankowością detaliczną w Niderlandach i Belgii ING łączy model bankowości bezpośredniej i sieć oddziałów. ING oferuje usługi w zakresie rachunków bieżących i systemów płatności, rachunków oszczędnościowych, kredytów hipotecznych, kredytów konsumenckich, kart kredytowych oraz produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe. Kredyty hipoteczne są oferowane poprzez kanał bezpośredni, poprzez zintegrowany zespół agentów sprzedaży oraz poprzez kanały pośrednie. W ramach sieci oddziałów ING oferuje również pełny zakres produktów bankowości komercyjnej oraz produktów związanych z ubezpieczeniami na życie i ubezpieczeniami innymi niż na życie.
- (19) W sektorze bankowości detalicznej (dla osób fizycznych) w Niderlandach udział ING w rynku wynosi 40–50 %⁽⁸⁾ w odniesieniu do głównych relacji bankowych. Udział ING w rynku rachunków oszczędnościowych wynosi 30–40 % według wartości i 20–30 % według liczby rachunków. Udziały w rynku kredytów konsumenckich według wartości, kredytów hipotecznych i usług bankowości prywatnej stanowią 10–20 %.

⁽⁸⁾ Udziały w rynkach wymienione w motywie 19 i motywie 24, które dotyczą rynku niderlandzkiego, są oparte na ogólnodostępnych danych zamieszczonych w decyzji Komisji w sprawie nr Comp/M.4844 *Fortis/ABN Amro Assets*. Udział w rynku nieco odbiega od bardziej aktualnych danych przedstawionych przez Niderlandy. Jednakże mając na uwadze, że różnice te nie są istotne dla decyzji, Komisja dla zachowania spójności podaje zweryfikowane dane.

(20) Udziały w rynkach w Belgii wynoszą [10–15] (*) % w przypadku rachunków bieżących, [20–25] % w przypadku kredytów konsumenckich, [15–20] % w przypadku kredytów hipotecznych, [10–15] % w przypadku rachunków oszczędnościowych oraz [10–15] % w przypadku funduszy powierniczych. Udziały ING w rynku bankowości detalicznej w Polsce wynoszą [5–10] % w ujęciu ogólnym i [5–10] % w przypadku rachunków oszczędnościowych. W Rumunii udział ING w rynku wynosi [0–5] % w przypadku wszystkich pasywów i [0–5] % w przypadku wszystkich aktywów. Udział w rynku rachunków oszczędnościowych w Turcji wynosi [0–5] %.

2.2.2. ING Direct – bankowość detaliczna

(21) ING Direct prowadzi działalność w zakresie bezpośrednio internetowej bankowości detalicznej dla klientów w Australii, Austrii, Kanadzie, Francji, Niemczech, Włoszech, Hiszpanii, Zjednoczonym Królestwie i Stanach Zjednoczonych Ameryki. Głównymi oferowanymi produktami są rachunki oszczędnościowe i kredyty hipoteczne oraz w coraz większym stopniu fundusze powiernicze i rachunki płatnicze.

(22) W przypadku rachunków oszczędnościowych udział ING Direct w rynku wynosi [5–10] % w Niemczech, [0–5] % we Włoszech, [0–5] % w Australii, [0–5] % w Kanadzie, około [0–5] % w Hiszpanii, Zjednoczonym Królestwie i Austrii oraz około [0–5] % w USA i we Francji. W przypadku mieszkaniowych kredytów hipotecznych udział ING Direct w rynku wynosi [0–5] % w Australii, [0–5] % w Kanadzie, [0–5] % we Włoszech i [0–5] % w Hiszpanii. Udział w rynku nowych mieszkaniowych kredytów hipotecznych wynosi [0–5] % w Niemczech. Główną pozaeuropejską częścią ING Direct jest jego spółka zależna w USA, gdzie spółka ma udział w rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych na poziomie [0–5] %, a jej suma bilansowa wynosi [...] mld USD (**) na koniec pierwszego kwartału 2009 r.

2.2.3. Usługi bankowości dla klientów instytucjonalnych

(23) W ramach segmentu klientów instytucjonalnych główna uwaga skupia się na Niderlandach, Belgii, Polsce i Rumunii, gdzie oferowany jest cały asortyment produktów, począwszy od zarządzania środkami pieniężnymi, a skończywszy na finansowaniu przedsiębiorstw. W innych miejscach przyjmuje się bardziej wybiórcze podejście do klientów i produktów. W ramach usług dla klientów instytucjonalnych istnieje sześć jednostek: General Lending & Payments and Cash Management (kredyty i płatności oraz zarządzanie środkami pieniężnymi), Structured Finance (finanse strukturyzowane), Leasing & Factoring (leasing i faktoring), Financial Markets (rynk finansowe), Other Wholesale Products (inne produkty dla klientów instytucjonalnych) oraz ING Real Estate (nieruchomości ING).

(24) Jeżeli chodzi o klientów korporacyjnych, udział ING w rynku niderlandzkim wynosi [20–30] % w zakresie głównych relacji bankowych, akredytyw dokumentowych, płatności międzynarodowych oraz usług

w zakresie płatności międzynarodowych, kredytów oraz rachunków bieżących i faktoringu. Większy udział w rynku wynoszący [30–40] % przypada na depozyty/rachunki oszczędnościowe oraz płatności krajowe. Udział ING w rynku w przypadku klientów korporacyjnych w Belgii wynosi [25–30] % w odniesieniu do rachunków bieżących, [15–20] % w odniesieniu do kredytów, [15–25] % w odniesieniu do leasingu oraz [20–30] % w odniesieniu do depozytów.

2.2.4. Działalność w zakresie ubezpieczeń i zarządzania aktywami w Europie

(25) Główna działalność ubezpieczeniowa ING w Europie przypada na Niderlandy (głównie pod markami ING, Nationale-Nederlanden oraz RVS). ING ma udział w rynku wynoszący [15–20] % w zakresie ubezpieczeń na życie oraz [5–10] % w zakresie ubezpieczeń innych niż na życie (związanych z przypisanymi składkami brutto w 2008 r.). Produkty są oferowane za pomocą bezpośrednich kanałów dystrybucji (głównie oddziałów ING i Postbanku, który został przemianowany na ING na początku 2009 r.) oraz brokerów. Poza Niderlandami ING nie prowadzi działalności w sektorze ubezpieczeń innych niż na życie z wyjątkiem Belgii (gdzie ma udział w rynku ubezpieczeń innych niż na życie wynoszący [0–5] %).

(26) Udziały ING w rynku ubezpieczeń na życie wynoszą [30–35] % w Rumunii, [20–25] % na Węgrzech, [10–15] % zarówno w Czechach, jak i w Grecji, [5–10] % w Polsce, [5–10] % w Słowacji oraz [5–10] % w Belgii. ING prowadzi również działalność – z o wiele mniejszymi udziałami w rynku wynoszącymi poniżej [0–5] % – w Hiszpanii, Bułgarii i Turcji. Zarządzanie funduszami emerytalnymi stanowi część jej działalności, obejmując obowiązkowe (MPF) i dobrowolne (VPF) fundusze emerytalne. W sektorze obowiązkowych funduszy emerytalnych ING ma udziały w rynku wynoszące [20–25] % w Polsce oraz [10–15] % w Słowacji. W sektorze dobrowolnych funduszy emerytalnych, udziały ING w rynku wynoszą [35–40] % w Słowacji, [10–15] % w Czechach oraz [5–10] % w Turcji. Sumując obowiązkowe i dobrowolne fundusze emerytalne, udział ING w rynku wynosi [35–40] % w Rumunii, [10–15] % na Węgrzech oraz [5–10] % w Bułgarii.

(27) W 2008 r. ING posiadał aktywa w poszczególnych strefach geograficznych wynoszące odpowiednio [...] mld EUR w Niderlandach, [...] mld EUR w Belgii (i Luksemburgu) oraz [...] mld EUR w Europie Środkowej i Wschodniej.

2.2.5. Działalność w zakresie ubezpieczeń i zarządzania aktywami w obu Amerykach

(28) Spółka ING Insurance Americas działa na dwóch głównych obszarach geograficznych: w Stanach Zjednoczonych oraz w Ameryce Łacińskiej. Jej działalność w Kanadzie została sprzedana na początku 2009 r. Spółka ING Insurance Americas oferuje ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia inne niż na życie, usługi emerytalne (głównie programy określonych składek), świadczenia rentowe, fundusze powiernicze, usługi brokersko-dealerskie oraz produkty instytucjonalne, w tym reasekurację w ramach grupy oraz produkty i usługi w zakresie zarządzania aktywami instytucjonalnymi.

(*) Fragmenty tekstu zastąpiono, aby nie ujawniać informacji poufnych. Fragmenty te ujęto w nawiasy kwadratowe i oznaczono gwiazdką.

(**) Fragmenty tekstu pominięto, aby nie ujawniać informacji poufnych. Fragmenty te oznaczono wielokropkiem ujętym w nawias kwadratowy i oznaczono dwoma gwiazdkami.

- (29) W Stanach Zjednoczonych jej udział w rynku wynosi [5–10] % w zakresie rent zmiennych, [0–5] % w zakresie ubezpieczeń na życie oraz około [0–5] % zarówno w zakresie rent stałych, jak i grupowych ubezpieczeń na życie. ING dostarcza głównie produkty emerytalne w Meksyku, Chile, Peru, Kolumbii i Urugwaju. Udziały w rynku w zakresie funduszy emerytalnych są największe w Peru ([30–35] %), Chile ([20–25] %) i Urugwaju ([15–20] %). Najistotniejsze udziały w rynku w zakresie ubezpieczeń na życie odnotowuje się w Peru ([15–20] %) oraz w Chile ([10–15] %). W 2008 r. wartość aktywów spółki wynosiła [...] mld EUR w Stanach Zjednoczonych oraz [...] mld EUR w pozostałej części kontynentów amerykańskich.

2.2.6. Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie i zarządzania aktywami w regionie Azji/Pacyfiku

- (30) Spółka Insurance Asia/Pacific oferuje ubezpieczenia na życie oraz produkty i usługi w zakresie zarządzania aktywami w całym regionie Azji/Pacyfiku, przy czym usługi związane z ubezpieczeniami na życie są świadczone w dziewięciu krajach (Australii, Nowej Zelandii, Japonii, Korei Południowej, Malezji, Hongkongu, Tajlandii, Indiach i w Chinach), a spółki zajmujące się zarządzaniem aktywami znajdują się w dwunastu krajach (w dziewięciu krajach wymienionych powyżej oraz na Tajwanie, Filipinach i w Singapurze). ING plasuje się wśród największych międzynarodowych firm ubezpieczeniowych oraz działających w sektorze zarządzania aktywami w regionie Azji/Pacyfiku. Wartość aktywów posiadanych w tym regionie wynosi [...] mld EUR.

2.3. Środki pomocy

- (31) Spółka ING korzystała z trzech środków pomocy udzielonej przez Niderlandy.

2.3.1. Zastrzyk kapitału

- (32) Pierwszy środek stanowił zastrzyk kapitału w całości objęty subskrypcją ze strony Niderlandów, który umożliwił Grupie ING zwiększenie kapitału podstawowego pierwszej kategorii o 10 miliardów EUR⁽⁹⁾. Komisja zauważyła w swojej decyzji zatwierdzającej pomoc na ratowanie (N 528/08), że przyczyny utraty zaufania rynku do ING, które spowodowały interwencję państwa, wynikały z postrzeganej toksyczności portfela typu Alt-A, obaw rynku co do dalszych odpisów, potrzeb kapitałowych spółki ING Insurance oraz obniżającego się współczynnika długu do kapitału własnego (wskaźnika dźwigni finansowej) Grupy ING. Zdaniem władz Niderlandów bez zastrzyku kapitału ING i tak by przetrwał, ale doświadczyłby dalszego spadku zaufania oraz zwiększonego ryzyka płynności.
- (33) Cena emisyjna za zastrzyk kapitału w wysokości 10 miliardów EUR na poczet kapitału podstawowego pierwszej kategorii wyniosła 10 EUR za jeden papier wartościowy. Z inicjatywy ING papiery wartościowe mogą zostać albo odkupione po cenie 15 EUR za jeden papier wartościowy (50 % premia przy wykupie doliczona do

ceny emisyjnej), lub, po trzech latach, zamienione na akcje zwykle według przelicznika jeden do jednego. Jeżeli ING uruchomi opcję zamiany, władze Niderlandów będą mogły wybrać alternatywny wykup papierów wartościowych po cenie 10 EUR za jeden papier wartościowy plus narosłe odsetki. Kupon będzie wypłacony Niderlandom jedynie w przypadku, gdy z tytułu akcji zwykłych zostanie wypłacona dywidenda.

- (34) W ramach planu restrukturyzacji Niderlandy przedłożyły zmiany do umowy o wykup przez ING papierów wartościowych na kapitał podstawowy. Według zmienionych warunków ING może odkupić do 50 % papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii, po cenie emisyjnej (10 EUR), plus narosłe odsetki w stosunku do rocznego kuponu w wysokości 8,5 % (około 253 miliony EUR), plus kara za przedterminowy wykup, gdy cena akcji ING wyniesie powyżej 10 EUR. Kara za przedterminowy wykup wzrasta wraz z ceną akcji ING. W celu obliczenia premii za przedterminowy wykup wzrost ceny akcji jest ograniczony pułapem w wysokości 12,45 EUR⁽¹⁰⁾. Na tym poziomie kara jest równa 13 % w skali roku. Kara za przedterminowy wykup może wynieść maksymalnie 705 milionów EUR, zakładając, że 5 miliardów EUR zostanie spłaconych po 400 dniach od daty emisji. Ponadto kara ma dolną granicę w wysokości 340 milionów EUR, zapewniającą minimalną stopę zwrotu dla Niderlandów w wysokości 15 %. Innymi słowy, uwzględniając, że w zwykłych warunkach ING musiałaby zapłacić 2,5 miliarda EUR premii z tytułu wykupu, ta zmiana skutkowałaby dodatkową korzyścią dla ING w granicach od 1,79 miliarda EUR do 2,2 miliarda EUR, w zależności od ceny rynkowej akcji ING. Niderlandy wyjaśniły, że powodem zmian było zapewnienie ING podobnych warunków wyjścia, jak te, które zostały zapewnione spółce SNS⁽¹¹⁾ oraz Aegon⁽¹²⁾ w odniesieniu do zastrzyków kapitału przekazanych przez Niderlandy. Te warunki wcześniejszej spłaty można zastosować jedynie do spłaty w wysokości 5 miliardów EUR (tj. 50 % pierwotnego zastrzyku kapitału).

- (35) ING może wybrać opcję odkupu przed dniem 31 stycznia 2010 r., ale termin ten można, po uzgodnieniu z władzami Niderlandów, przedłużyć do dnia 1 kwietnia 2010 r. z powodu wyjątkowych okoliczności rynkowych, jeżeli ING będzie w stanie wykazać, że nie było rzeczą ekonomicznie wykonalną zgromadzenie wystarczającego kapitału podstawowego pierwszej kategorii niezbędnego do odkupu 5 miliardów EUR przed terminem. Takie przedłużenie terminu podlegałoby wówczas zatwierdzeniu przez Komisję. ING zamierza skorzystać z opcji odkupu przed terminem 1 stycznia 2010 r. Opcje odkupu i zamiany w przypadku pozostałych 50 % pozostają niezmienione.

⁽¹⁰⁾ Karę za wcześniejszą spłatę oblicza się następująco: 650 000 000 EUR * (liczba odkupionych papierów wartościowych/500 000 000) * (dni od emisji)/365 * (obowiązująca cena – 10)/(12,5 – 10), gdzie obowiązująca cena to średnia cena rynkowa na 5 dni przed spłatą, jest ona wyższa niż 11,20 EUR lub równa tej kwocie oraz niższa niż 12,45 EUR lub równa tej kwocie.

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie N 611/2008, Dz.U. C 247 z 15.10.2009, s. 2.

⁽¹²⁾ Decyzja Komisji w sprawie N 569/2009, Dz.U. C 9 z 14.1.2009, s. 3.

⁽⁹⁾ Środek jest szczegółowo opisany w decyzji Komisji N 528/08 z dnia 12 listopada 2008 r.

2.3.2. Środek związany z aktywami o obniżonej wartości

- (36) Drugi środek pomocy to środek związany z aktywami o obniżonej wartości w odniesieniu do portfela typu Alt-A, którego wartość uległa znacznemu obniżeniu, stanowiąc obciążenie dla ujemnej rezerwy na aktualizację wyceny. Władze niderlandzkie zwróciły się o zatwierdzenie środka przed dniem 31 marca 2009 r., z przyczyn podyktowanych stabilnością finansową. Ponadto, gdyby środek został zmieniony w znaczny sposób, dla ING zmaterializowałby się scenariusz dużej rachunkowej straty.
- (37) Środek związany z aktywami o obniżonej wartości został szczegółowo opisany w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania z dnia 31 marca 2009 r. Struktura środka jest przypomniana jedynie pokrótce, po czym wyjaśnione są główne zmiany w strukturze wynagrodzenia oraz opłat i prowizji.
- (38) Od dnia 26 stycznia 2009 r. Niderlandy otrzymały 80 % wszystkich przepływów gotówkowych wygenerowanych z portfela amerykańskich RMBS typu Alt-A o obniżonej wartości (zwanego dalej „portfelem”) od ING (oznaczone jako przepływ 4 na poniższym wykresie, wraz z opłatą gwarancyjną (przepływ 5). W zamian ING otrzymuje od Niderlandów następujące wolne od ryzyka przepływy gotówkowe:
- gwarantowaną wartość, stanowiącą przepływy gotówkowe tytułem spłaty kwoty głównej opiewające w sumie na kwotę 28 miliardów USD, co odpowiada 90 % (cena nabycia lub cena przeniesienia) 80 % portfela, tj. 72 % portfela (przepływ 1); te przepływy gotówkowe są płatne miesięcznie, przez cały okres życia portfela,
 - prowizję od pożyczki (przepływ 2),
 - prowizję za zarządzanie portfelem (przepływ 3).
- (39) Przepływy gotówkowe wynikające z pozostałych 20 % portfela są zachowane przez ING i przypadają poza zakres wymiany przepływów gotówkowych.
- (40) ING zgodził się dokonać serii dodatkowych płatności na rzecz Niderlandów, co skutecznie przyczyniło się do znaczącego wzrostu wynagrodzenia państwa za środek związany z aktywami o obniżonej wartości poprzez korekty prowizji opisanych w motywach 41, 42 i 43:

- 1 **Kwota główna** odpowiada 90 % z 80 % (= 72 %) portfela (**przepływy gotówkowe wolne od ryzyka**)
- 2 **Prowizja od pożyczki**: stała stawka 3 %
 - Dla 57 %: stała stawka 3 %
 - Dla 43 %: zmienna stawka LIBOR
- 3 **Prowizja za zarządzanie portfelem**: 0,10 % w skali roku w odniesieniu do 80 % portfela (skorygowana z poziomu 0,25 % w skali roku poprzez opłatę gwarancyjną)

- 4 Całkowita suma **odsetek i kwoty głównej** odpowiada 80 % portfela (**przepływy gotówkowe obciążone ryzykiem**)
- 5 **Opłata gwarancyjna**: 0,55 % w skali roku + **korekty** = 1,37 % w skali roku w odniesieniu do 80 % portfela

- (41) Po pierwsze, od dnia 25 października 2009 r. Niderlandy obniżą prowizję od pożyczki dla 57 % (papiery wartościowe o stałej stopie) z 72 % portfela o 50 punktów bazowych („pb”) rocznie z 3,5 %⁽¹³⁾ rocznie do 3 % rocznie oraz obniżą prowizję od pożyczki dla 43 % (papiery wartościowe o zmiennej stopie) z 72 % portfela o 50 pb rocznie z LIBOR + 50 pb rocznie do samej stawki LIBOR.
- (42) Po drugie, prowizja za zarządzanie portfelem (płacona przez Niderlandy na rzecz ING) wynosząca 25 pb rocznie od 80 % zaległej sumy portfela zostanie obniżona o 15 pb do 10 pb poprzez podwyższenie opłaty gwarancyjnej (jak poniżej w motywie 43).
- (43) Po trzecie, od dnia 25 października 2009 r. ING podwyższy opłatę gwarancyjną wynoszącą 55 pb rocznie od zaległej sumy przeniesionego portfela o kolejne 82,6 pb rocznie, sprowadzając całość opłaty gwarancyjnej do wysokości 137,6 pb. Z wysokości podwyższenia wynoszącej 82,6 pb, 67 pb rekompensuje obniżenie prowizji za zarządzanie portfelem (płaconej przez Niderlandy na rzecz ING) o 15 pb oraz zmianę ceny przeniesienia portfela o 52 pb (odpowiadającej obniżeniu ceny przeniesienia z 90 % do około 87 %). 15,6 pb stanowi korektę z tytułu wycofania za okres od dnia 26 stycznia 2009 r. (uruchomienie pierwotnego środka) do dnia 25 października 2009 r.⁽¹⁴⁾
- (44) Jeżeli pierwotny środek pomiędzy Niderlandami a ING zostanie zlikwidowany⁽¹⁵⁾, kwota niezapłaconej dodatkowej należności odnoszącej się do okresu od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. (tzn. te 15,6 pb uwzględnione w korekcie związanej z opłatą gwarancyjną) będzie w dalszym ciągu należna. Jeżeli nastąpi częściowa likwidacja pierwotnego środka, kwota taka będzie należna w stosunku proporcjonalnym.
- (45) Zmiany wprowadzone w październiku 2009 r. zostaną zrealizowane w drodze oddzielnej umowy pomiędzy ING a Niderlandami w celu utrzymania pierwotnego środka w nienaruszonym kształcie. Niderlandy zobowiązują się powiadomić Komisję o wszelkiej wcześniejszej pełnej lub częściowej likwidacji pierwotnego środka.

2.3.3. Gwarancje

- (46) W ramach niderlandzkiego programu gwarancji kredytowych (sprawa N 524/08) Niderlandy udzieliły również

⁽¹³⁾ Opłata od pożyczki jest sumą 3 % (przypuszczalny koszt pożyczki w USD dla państwa niderlandzkiego) oraz marży w wysokości 0,5 %.

⁽¹⁴⁾ Podwyższenie prowizji ma zastosowanie od dnia 25 października 2009 r. Wymagana była korekta, którą oszacowano na 15,6 pb z tytułu rekompensaty za brak płatności w okresie od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. Korekta ta obejmuje zarówno obniżenie prowizji od pożyczki o 50 pb (otrzymanej przez ING od państwa niderlandzkiego) oraz podwyższenie prowizji gwarancyjnej o 67 pb (płaconej przez ING na rzecz państwa niderlandzkiego).

⁽¹⁵⁾ Tak stałoby się, gdyby ING odkupiło od państwa niderlandzkiego portfel, w całości lub w części.

ING gwarancji na należności średnioterminowe opiewające na kwotę: (i) 9 miliardów USD (z czego już wystawiono gwarancje na kwotę 8,25 miliarda USD); oraz (ii) 5 miliardów EUR (wystawiono już gwarancje na 4,15 miliarda EUR). ING płaci opłatę gwarancyjną w wysokości średnio 84 pb z tytułu gwarantowanej kwoty.

- (47) Niderlandy potwierdzają, że wszelkie dodatkowe gwarancje udzielane ING będą zgłaszane indywidualnie. Gwarancja w wysokości do [...] mld EUR, do udzielenia której Niderlandy zobowiązały się w kontekście realizacji planu restrukturyzacji i która ma być przeznaczona na finansowanie Westland Utrecht Hypotheekbank (WUH)/ Interadvies, jak opisano w motywie 55 i motywie 85, będzie również zgłoszona Komisji oddzielnie. Gwarancje te wynoszące do [...] mld EUR stanowią nierozłączną część planu restrukturyzacji, do którego odnosi się niniejsza decyzja, ale konieczność udzielenia tych gwarancji i wynagrodzenie z nimi związane wciąż muszą zostać określone przez Niderlandy i zostaną poddane ocenie przez Komisję w oddzielnej decyzji po indywidualnym zgłoszeniu środka.

3. PLAN RESTRUKTURYZACJI

3.1. Środki przewidziane w planie

- (48) ING planuje uproszczenie struktury grupy, obniżenie kosztów, redukcję ryzyka oraz transakcje zbycia, opracowanie zrównoważonej polityki wynagrodzeń, dostosowanie swojej struktury kapitałowej, ustanowienie nowych wewnętrznych celów w zakresie współczynnika kapitałowego oraz zwiększenie kwoty długoterminowego finansowania w zakresie produktów innych niż depozyty. Plan restrukturyzacji ma być zrealizowany w ciągu pięciu lat.
- (49) W celu uproszczenia grupy ING zreorganizował swoich sześć segmentów działalności w dwa działy: bankowość i ubezpieczenia. Każdy dział stał się odpowiedzialny za realizację własnej strategii oraz zarządzanie bilansem. Plan restrukturyzacji przewiduje, że ING będzie się zajmować jedynie działalnością bankową, podczas gdy działalność ubezpieczeniowa zostanie z czasem zbyta.
- (50) Działalność bankowa skoncentruje się przede wszystkim na Europie przy jednoczesnym poszukiwaniu wybranych możliwości wzrostu w innych częściach świata. ING planuje strategiczny nacisk na stabilną dochodową bankowość detaliczną na dojrzałych rynkach, wybrane możliwości wzrostu w zakresie bankowości detalicznej w Europie Środkowej i Wschodniej oraz zorientowaną na Europę bankowość komercyjną w połączeniu z bankiem detalicznym oraz wyspecjalizowaną działalnością finansową. Bank będzie prowadził działalność w oparciu o standaryzowane produkty oraz wysoki poziom automatyzacji. W miejsce nabywania inwestycji, takich jak papiery wartościowe zabezpieczone aktywami (ABS), grupa będzie coraz bardziej generować własne aktywa.

- (51) Na 2009 r. planowane są redukcje kosztów opiewające na sumę 1,3 miliarda EUR 35 % z redukcji kosztów planuje się uzyskać poprzez redukcję kosztów związanych z ekwiwalentami pełnego czasu pracy (EPC), a 65 % poprzez inne redukcje innych wydatków, w tym wydatków na personel zewnętrzny, działalność marketingową oraz wyścigi Formuły 1. Siedziba główna ma udział w redukcjach. Według stanu na sierpień 2009 r., zrealizowano już redukcję kosztów w wysokości ponad 800 milionów EUR. Aby osiągnąć tę redukcję kosztów, ING ustanowił rezerwę na restrukturyzację w wysokości około 450 milionów EUR po opodatkowaniu.
- (52) ING planuje również szereg środków ograniczających ryzyko, takich jak programy zabezpieczające, redukcje, zamknięcia oraz wyjścia z ryzykownych pozycji oraz redukcję bezpośredniej ekspozycji kapitałowej. Odnosnie do portfela inwestycyjnego, ING uzyskał od Niderlandów środek ochrony aktywów w postaci środka związanego z aktywami o obniżonej wartości typu Alt-A. Kolejne środki wprowadzone przez ING obejmują przeklasyfikowanie szeregu z jego papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami z kategorii „z możliwością sprzedaży” na kategorię „przechowywane do terminu wykupu”, ograniczając tym samym niestabilność ujemnej rezerwy na aktualizację wyceny. ING zmniejszy swoją ekspozycję na klasy aktywów wyższego ryzyka w ramach amerykańskich CMBS oraz amerykańskich RMBS. Ponadto ING nie będzie rozpoczynać nowych inicjatyw, których celem jest zwiększenie bezpośredniej ekspozycji w zakresie nieruchomości.
- (53) Komisja rozumie, że ING przyjmie [ostrożną] strategię biznesową, w szczególności w odniesieniu do spółki ING Direct, biorąc pod uwagę, że ING chce oprzeć swoją działalność [...] na strategii ustalania godziwych cen [...] ⁽¹⁶⁾ i nie będzie dążyć do przywództwa cenowego.
- (54) ING jest w trakcie procesu realizacji szeregu transakcji zbycia, które mają znaczący wpływ na bilans w następstwie nowej strategii biznesowej. Środki restrukturyzacyjne przedstawione w zrewidowanym planie restrukturyzacji ING będą skutkowały spodziewanym zmniejszeniem sumy bilansowej w wysokości 616 miliardów EUR w oparciu o wielkości jednostek grupy na dzień 30 września 2008 r. Na redukcję sumy bilansowej w wysokości 616 miliardów EUR składają się takie działania, jak: eliminowanie dźwigni finansowej przez bank oraz inicjatywy polegające na integracji bilansowej (około [...] mld EUR), transakcje zbycia działalności bankowej (opiewające na około [...] mld EUR) oraz zbycie całej działalności ING Insurance (opiewające na około [...] mld EUR). Mimo że suma bilansowa w przypadku działalności ubezpieczeniowej jest mniejsza niż w przypadku działalności bankowej, dochody z działalności ubezpieczeniowej stanowiły około 50 % dochodów ING przed kryzysem ⁽¹⁷⁾. W porównaniu z bilansem za trzeci kwartał 2008 r. (tj. 1 376 miliardów EUR) całkowita redukcja sumy bilansowej wynosi około 45 %.
- (55) W ramach transakcji zbywania plan restrukturyzacji przewiduje, że ING wydzieli w pełni operacyjną i zbywalną spółkę prowadzącą działalność w zakresie bankowości detalicznej w Niderlandach (szczegóły w poniższym motywie 85 poniżej), składającą się z obecnych spółek Interadvies (Westland Utrecht Hypotheekbank, Westland Utrecht Effectenbank oraz Nationale Nederlanden Hypotheekbedrijf, Nationale Nederlanden Financiële Diensten), do których zostanie dołączony portfel kredytów konsumenckich byłego Postbanku. ING będzie chciał wydzielić działalność Interadvies (zwaną dalej „WUH/Interadvies”) [na podstawie szczegółowego planu]. Suma bilansowa podmiotu wyniesie około [25–50] mld EUR.
- (56) [...] zbycie WUH/Interadvies nie wiązało się z żadnymi zagrożeniami dla stabilności finansowej; władze niderlandzkie przedstawiły opracowanie na temat niderlandzkiego rynku bankowości detalicznej autorstwa niezależnego eksperta świadczące o tym, że rachunki bieżące, chociaż powszechnie uważane za produkt podstawowy dla sprzedaży powiązanej w bankowości detalicznej, nie są istotne dla dystrybucji kredytów hipotecznych i innych produktów bankowych w Niderlandach, a w szczególności w przypadku ING. Ponadto opracowanie wskazuje na znaczenie Internetu jako kanału dystrybucji w Niderlandach, ograniczenie konieczności utrzymywania sieci oddziałów dla dystrybucji produktów bankowych. Zdaniem władz niderlandzkich do produktów hipotecznych dystrybuowanych przez WUH/Interadvies dołączone mogą być inne produkty. W szczególności portfel przeniesionych kredytów konsumenckich może służyć jako punkt wejścia dla innych produktów rynkowych.
- (57) Szczegółowo ING planuje zbyć lub sprzedać następujące inne spółki, segmenty działalności lub produkty:
- ING Life Taiwan (zakończono),
 - zaprzestanie sprzedaży rent zmiennych opartych na jednorazowej składce (SPVA) w Japonii (zakończono),
 - likwidacja istniejącego portfela rent zmiennych w Stanach Zjednoczonych,
 - likwidacja działalności w zakresie produktów finansowych w Stanach Zjednoczonych,
 - zaprzestanie planowanego uruchomienia ING Direct Japan (zakończono),
 - zbycie działalności związanej z ubezpieczeniami innymi niż na życie w Kanadzie (Non-life Insurance Canada) (zakończono),
 - zbycie działalności związanej z rentami i kredytami hipotecznymi w Chile (Annuity and Mortgage Business) (zakończono),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w Rosji (Insurance Russia) – Non State Pension Fund (zakończono),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w Argentynie (Insurance Argentina) – Origines Seg. De Retiro (zakończono),

⁽¹⁶⁾ [...]

⁽¹⁷⁾ 52 % dochodu przed opodatkowaniem dla grupy średnio za okres 2004-2007 pochodziło z ubezpieczeń.

- zbycie działalności ubezpieczeniowej w Azji (Insurance Asia) – usługi na platformie HK (zakończono),
 - zbycie działalności w zakresie bankowości prywatnej w Azji i Szwajcarii (Private Banking Asia and Switzerland) (podpisano),
 - zbycie działalności w zakresie reasekuracji w Stanach Zjednoczonych (US Group Re Insurance) (podpisano),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w regionie Azji/Pacyfiku (Insurance Asia/Pacific) (Australia (podpisano), Nowa Zelandia (podpisano) Japonia, Korea, Hongkong, Indie, Tajlandia, Malezja),
 - zbycie działalności związanej z zarządzaniem aktywami w regionie Azji/Pacyfiku (Asset Management Asia/Pacific),
 - zbycie działalności związanej ze świadczeniami pracowniczymi w Stanach Zjednoczonych (US Employee Benefits),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w Stanach Zjednoczonych (Insurance US) (US Retirement Services, US FA, Traditional Life),
 - zbycie działalności związanej z zarządzaniem aktywami w Stanach Zjednoczonych (Asset Management US),
 - zbycie ING Direct US,
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w Ameryce Łacińskiej (Insurance Latin America) (Brazylia, Chile, Meksyk, Peru, Kolumbia, Urugwaj),
 - zbycie działalności związanej z zarządzaniem aktywami w Ameryce Łacińskiej (Asset Management Latin America),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w Europie Środkowej (Insurance Central Europe) (Bułgaria, Republika Czeska, Grecja, Węgry, Polska, Rumunia, Słowacja, Hiszpania),
 - zbycie działalności związanej z zarządzaniem aktywami w Europie (Asset Management Europe),
 - zbycie działalności ubezpieczeniowej w krajach Beneluksu (Insurance Benelux) (Nationale Nederlanden Insurance, RVS, Retail Insurance Netherlands (były Postbank Insurance), Insurance Belgium, Insurance Luxembourg),
 - zbycie działalności Interadvies (Westland Utrecht Hypotheekbank, Westland Utrecht Effectenbank, Nationale Nederlanden, Hypotheekbedrijf, Nationale Nederlanden Financiële Diensten), w tym portfel kredytów konsumenckich byłego Postbanku (zob. zobowiązania Niderlandów w celu uzyskania dalszych szczegółów).
- (58) ING przewiduje naturalny wzrost sumy bilansowej dla banku w wysokości około [...] % rocznie w okresie restrukturyzacji [...]. ING planuje uzyskanie większości
- tego wzrostu poprzez udzielanie kredytów gospodarce realnej (gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom).
- (59) ING wdraża również nową politykę wynagrodzeń, wedle której Rada Nadzorcza ING zobowiązuje się opracować zrównoważoną politykę wynagrodzeń dla Zarządu i kadry kierowniczej wyższego szczebla. Te programy zachęt będą powiązane z długoterminowym tworzeniem wartości przy uwzględnieniu ryzyka i ograniczeniu możliwości przyznawania „nagród za niepowodzenia”.
- (60) ING dąży do wyeliminowania podwójnej dźwigni finansowej możliwie jak najszybciej, najpóźniej do [...].
- 3.2. Zdolność uzyskania rentowności w ramach scenariusza Bazowego i Skrajnego**
- (61) ING przedłożył scenariusz bazowy i skrajny w celu wykazania swojej zdolności do osiągnięcia długoterminowej rentowności.
- (62) W scenariuszu bazowym ING [...]. Ponadto zakłada się, że rynki kapitałowe będą [...].
- (63) W ramach zakładanego scenariusza bazowego dochód netto dla grupy [...]. Całkowite dochody grupy [...]. Zwrot z kapitału (RoE) wyniósłby [...]. Działalność ubezpieczeniowa ING [...].
- (64) W przypadku banku ING zakłada wzrost aktywów ważonych ryzykiem („RWA”) w wysokości około [...] rocznie (przed transakcjami zbycia), częściowo wynikający z [...]. Oczekuje się, że dochód (z wyłączeniem zmian i obniżenia wartości godziwej) [...]; ponadto oczekuje się, że bankowość komercyjna [...], bankowość detaliczna [...].
- (65) Oczekuje się, że ING Bank osiągnie swoje wewnętrzne cele kapitałowe w całym prognozowanym okresie. ING postawił nowe wewnętrzne cele kapitałowe, które wynoszą [...] % dla wskaźnika kapitału podstawowego banku oraz [...] % dla wskaźnika kapitału podstawowego pierwszej kategorii. W przypadku ING Insurance, docelowy wskaźnik pokrycia kapitałowego pozostaje niezmienny na poziomie 150 %.
- (66) W scenariuszu bazowym wskaźnik całkowitej wypłacalności (kapitał całkowity do RWA) wyniósłby około [...] w całym okresie restrukturyzacji, przy czym najniższa liczba punktów wynosi [...].
- (67) Działalność ING Insurance zostanie zbyta w okresie restrukturyzacji [...]. W scenariuszu bazowym zakłada się, że transakcje zbycia wygenerują wpływy netto w wysokości [...] EUR.
- (68) W scenariuszu alternatywnym, w którym działalność ubezpieczeniowa zostanie zbyta [...], ING mógłby się spodziewać odpowiednio wyższych wpływów netto [...].
- (69) ING przedłożył również skrajny scenariusz [...].
- (70) [...] Ponadto zakłada się znaczny wzrost prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań. ING zakłada również, że uwzględniając wskaźniki niewykonania zobowiązań (LGD), będzie wyższa strata.

- (71) W ramach tego scenariusza skrajnego podstawowy wynik komercyjny Grupy ING byłby [...].
- (72) Pomimo tych założeń scenariusza skrajnego, kapitalizacja ING pozostałaby wystarczająca, gdyż spółka wciąż wypełnia wymogi ustawowe. [...].
- (73) Niderlandy twierdzą w tym względzie, że ING zastosował modele LGD w scenariuszu skrajnym w celu obliczenia LGD swoich portfeli kredytowych, które zostały zatwierdzone przez urząd nadzoru finansowego, De Nederlandsche Bank (niderlandzki bank centralny, zwany dalej „DNB”) [...].
- (74) Ponadto ING zastosował dodatkowe bardziej skrajne założenia – znacznie wykraczające poza zaprezentowany scenariusz skrajny dla niderlandzkich detalicznych kredytów hipotecznych⁽¹⁸⁾ [...]. Również w ramach tych założeń kapitalizacja ING pozostaje wystarczająca, gdyż spółka wciąż wypełnia wymogi ustawowe i nawet zachowuje znaczny dodatkowy bufor kapitałowy.
- (75) Niderlandy twierdzą, że bank przeszedł wszystkie testy swojego organu nadzorczego w odniesieniu do płynności. [...].
- zamiany, wedle której Niderlandy otrzymałyby bądź to [...] mln akcji zwykłych ING lub gotówkę w wysokości [...] mld EUR plus około [...] mln EUR tytułem narosłych odsetek.
- c) [...].
- (77) W sumie, [...] transakcje zapewnią Niderlandom orientacyjnie IRR na poziomie [15–25] %. Niderlandy mają obowiązek zgłosić Komisji wszelkie zmiany umowy o wykupie papierów wartościowych.
- (78) Do tej pory ING nie odroczył żadnej płatności kuponów od instrumentów hybrydowych na kapitał podstawowy, wyemitowanych przez grupę.
- (79) Dnia 14 października 2009 r. ING zrealizował opcję kupna obligacji niższej kategorii drugiej (ang. *lower Tier 2*). ING poinformował Komisję, że żałuje tego kroku i stwierdza, że było to nieporozumienie [...]. Ponadto Niderlandy powtarzają, że jest dla nich zrozumiałe, iż Komisja z zasady nie uważa wykupu instrumentów kapitałowych kategorii 1 i 2 za właściwe działanie w przypadku banków będących w trakcie restrukturyzacji i zgadzają się, że wykup taki będzie w przyszłości omawiany indywidualnie i będzie podlegać zatwierdzeniu przez Komisję, przez trzy lata począwszy od daty przyjęcia niniejszej decyzji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz państwa niderlandzkiego (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia), w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

3.3. Strategia wyjścia

- (76) W scenariuszu bazowym przewidzianym w planie restrukturyzacji przedstawionym przez ING zakłada się, że papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii zostaną odkupione przez ING na następujących zasadach:
- a) Pierwsza transza stanowiąca kwotę hipotetyczną w wysokości 5,0 miliardów EUR ma zostać odkupiona około dnia 17 grudnia 2009 r. po minimalnej cenie wynoszącej 5,75 miliarda EUR. Zakładana cena zapewnia wewnętrzną stopę zwrotu (IRR) na poziomie 15 % dla Niderlandów i obejmuje bazowe 8,5 % zwrotu plus dodatkową premię wynoszącą co najmniej 340 milionów EUR, ale nie więcej niż 705 milionów EUR⁽¹⁹⁾, odzwierciedlając pewien potencjał wzrostu wartości w związku z ceną akcji ING. Dokładna cena odkupu będzie zależała od ceny akcji ING.
- b) [Pozostała] transza stanowiąca kwotę hipotetyczną w wysokości [...] mld EUR zostanie odkupiona w [...] po założonej cenie wynoszącej [...] mld EUR. Cena ta zakłada odkupienie po cenie odpowiadającej 150 % wartości nominalnej (15 EUR za akcję) plus 8,5 % narosłych odsetek za jeden rok zgodnie z pierwotnymi warunkami umowy o papierach wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii. Ewentualnie ING mógłby [po] 2011 r. [...] odkupić tę transzę, a następnie skorzystać ze swojej opcji
- (80) Nie przewiduje się jednostronnego wyjścia dla środka związanego z aktywami o obniżonej wartości, a Niderlandy zobowiązują się zgłosić Komisji każde zakończenie stosowania środka związanego z aktywami o obniżonej wartości w drodze porozumienia. Niemniej jednak, plan restrukturyzacji zakłada w scenariuszu bazowym, że środek będzie obowiązywać do czasu po 2013 r.

3.4. Zobowiązania Niderlandów

- (81) Jeżeli chodzi o środki związane z aktywami o obniżonej wartości (tj. „instrument wsparcia w odniesieniu do aktywów niepłynnych” lub IABF) Niderlandy podejmują następujące zobowiązania:

— Począwszy od dnia 25 października 2009 r., Grupa ING dokona dodatkowych płatności na rzecz Niderlandów, odpowiadających korekcie wynagrodzenia typu Alt-A w wysokości -50 punktów bazowych od

⁽¹⁸⁾ [...]

⁽¹⁹⁾ Zakładając spłatę po 400 dniach od emisji.

- prowijzi od pożyczki otrzymanej przez ING oraz w wysokości + 82,6 punktów bazowych od opłaty gwarancyjnej płaconej przez ING. Korekta odnośnie do opłaty gwarancyjnej obejmuje 15,6 punktów bazowych stanowiących korektę za okres od dnia 26 stycznia 2009 r. – uruchomienia IABF⁽²⁰⁾ (tj. środka związanego z aktywami o obniżonej wartości) – do dnia 25 października 2009 r. Dodatkowe płatności będą zastosowane w zakresie i przez okres obowiązywania umowy o IABF.
- Dodatkowe płatności będą zrealizowane w formie oddzielnej umowy pomiędzy Grupą ING a Niderlandami, w celu utrzymania pierwotnej umowy o IABF w nienaruszonym kształcie.
 - W ramach dodatkowych płatności, z wyłączeniem części związanej z okresem od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. (tj. tych 15,6 punktów bazowych ujętych w korekcie odnośnie do opłaty gwarancyjnej), nie przewiduje się rozliczenia rezydualnego w przypadku wcześniejszej likwidacji IABF. Kwota niezapłaconych dodatkowych płatności związanych z okresem od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. (tj. tych 15,6 punktów bazowych ujętych z korekcie odnośnie do opłaty gwarancyjnej) stanie się wymagalna w przypadku częściowej lub całkowitej likwidacji pierwotnej transakcji. Jeżeli IABF zostanie częściowo zlikwidowany, rozliczenie z tytułu wcześniejszej spłaty zostanie zastosowane proporcjonalnie.
 - Niderlandy zobowiązują się zgłosić Komisji wszelkie środki wcześniejszej pełnej lub częściowej likwidacji środka związanego z aktywami o obniżonej wartości.
- (82) W odniesieniu do redukcji sumy bilansowej, zobowiązania do zbycia działalności ubezpieczeniowej, spółki ING Direct US oraz innych jednostek, które mają zostać zbyte przed końcem 2013 r., Niderlandy zobowiązują się, że:
- ING zredukuje 45 % swojej sumy bilansowej w porównaniu ze stanem na dzień 30 września 2008 r. do końca 2013 r. i dokona zbycia jednostek opisanych w motywie 57, w szczególności działalności ubezpieczeniowej oraz spółki ING Direct US [...].
 - Te dane liczbowe odnoszą się do prognoz, które nie uwzględniają możliwego wpływu naturalnego wzrostu i wykluczają dodatkowe wzrosty z powodu potencjalnych nowych wymogów ustawowych, takich jak na przykład w przypadku gdy banki są zobowiązane do utrzymania znacznie większych buforów płynności wynikających z (nowych) regulacji ogólnoeuropejskich. Takie wymogi mogłyby znacznie zwiększyć sumę bilansową powyżej obecnych prognoz naturalnego wzrostu.
- ING nie wprowadzi ograniczenia w zakresie naturalnego (tj. niezwiązanego z przejściami) wzrostu sumy bilansowej swoich spółek [...]. W przyszłości ING wprowadzi generalną politykę wykorzystywania wzrostu środków powierzanych mu przez klientów głównie w celu zwiększenia akcji kredytowej na rzecz gospodarki realnej (przedsiębiorstw i konsumentów) oraz zmniejszenia swojej ekspozycji na kategorie aktywów wyższego ryzyka w ramach amerykańskich CMBS oraz amerykańskich RMBS. [...] ⁽²¹⁾.
 - W odniesieniu do jednostek, które ING zobowiązują się sprzedać (wymienionych w motywie 57), o ile zbycie takiej jednostki nie nastąpi do dnia 31 grudnia 2013 r. (na przykład na podstawie zawartej ostatecznie wiążącej umowy sprzedaży), Komisja może w uzasadnionych przypadkach lub w wyniku nadzwyczajnych okoliczności, w odpowiedzi na wniosek Niderlandów, przedłużyć ten okres ⁽²²⁾. Komisja może również w takim przypadku (i) zwrócić się do Niderlandów o wyznaczenie powiernika lub kilku powierników (ds. zbycia) ⁽²³⁾, wybranego(-ych) wstępnie i zaproponowanego(-ych) przez ING (oraz z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Komisję), [...].
 - Za każdym razem gdy Niderlandy będą domagać się przedłużenia tego okresu, będą musiały złożyć wniosek do Komisji nie później niż jeden miesiąc przed upływem tego okresu, podając uzasadniony powód. W wyjątkowych okolicznościach Niderlandy mają prawo do złożenia wniosku o przedłużenie w ciągu ostatniego miesiąca tego okresu.
- (83) Ponadto Niderlandy zobowiązują się, że ING będzie przestrzegać zakazu przejęć:
- ING zaniecha przejąć instytucji finansowych przez pewien okres. Zobowiązania te będą obowiązywały przez krótszy z następujących okresów: trzy lata począwszy od daty decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia). ING zaniecha również, przez ten sam okres, jakichkolwiek (innych) przejęć firm, które spowolniłyby spłatę papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów.
 - Niezależnie od powyższego zakazu, ING może, po uzyskaniu zgody Komisji, przejmować firmy, w szczególności, jeżeli jest to istotne w celu ochrony stabilności finansowej lub konkurencji na odpowiednich rynkach.

⁽²¹⁾ [...]

⁽²²⁾ W szczególności, zawsze gdy dokonuje się zbycia w drodze pierwszej oferty publicznej (IPO), która się rozpoczęła, i rozprawiono znaczną ilość (30 % lub więcej) akcji przed końcem okresu zbycia, Komisja (w porozumieniu z Niderlandami, ING oraz powiernikiem) aktywnie rozważy zapewnienie podmiotowi więcej czasu na rozprawienie pozostałych akcji.

⁽²³⁾ Przyjmuje się, że różni powiernicy mogą być wyznaczeni w odniesieniu do różnych regionów lub rodzajów działalności.

⁽²⁰⁾ Instrument wsparcia w odniesieniu do aktywów niepłynnych.

- (84) Ponadto Niderlandy zobowiązują się, że ING będzie przestrzegać zakazu przywództwa cenowego:
- Bez uprzedniej zgody Komisji, ING nie będzie oferować korzystniejszych cen na standaryzowane produkty ING (na rynkach określonych poniżej) niż trzej bezpośredni konkurenci oferujący najlepsze ceny w odniesieniu do rynków UE, na których ING ma udział w rynku większy niż 5 %.
 - Warunek ten ogranicza się do standaryzowanych produktów ING na następujących rynkach produktów: (i) rynku detalicznych produktów oszczędnościowych, (ii) rynku detalicznych kredytów hipotecznych, (iii) usług bankowości prywatnej w zakresie, w jakim dotyczą one produktów hipotecznych albo produktów oszczędnościowych lub (iv) depozytów dla MŚP (MŚP określane według definicji MŚP używanej zwyczajowo/obecnie przez ING w jego działalności w odpowiednim kraju). Natychmiast po stwierdzeniu przez ING, że oferuje on korzystniejsze ceny za swoje produkty niż trzej konkurenci proponujący najlepsze ceny, ING jak najszybciej skoryguje, bez zbędnej zwłoki, swoją cenę do poziomu odpowiadającego niniejszemu zobowiązaniu.
 - Warunek ten będzie obowiązywał przez trzy lata począwszy od daty niniejszej decyzji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia), w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Do monitorowania przestrzegania tego warunku zostanie wyznaczony przez Niderlandy powiernik monitorujący, wstępnie wybrany i zaproponowany przez ING. Powiernik monitorujący podlega zatwierdzeniu przez Komisję.
 - Ponadto, aby wspierać długoterminową rentowność ING, spółka ING Direct zaniecha, bez uprzedniej zgody Komisji, przywództwa cenowego w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych oraz detalicznych produktów oszczędnościowych na terenie UE, przez krótszy z następujących okresów: trzy lata od daty niniejszej decyzji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia). Natychmiast po stwierdzeniu przez ING faktu, że stał się przywódcą cenowym na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych oraz detalicznych produktów oszczędnościowych na terenie UE, ING jak najszybciej i bez zbędnej zwłoki skoryguje swoją cenę do poziomu odpowiadającego niniejszemu zobowiązaniu.
- Do monitorowania przestrzegania tego warunku zostanie wyznaczony przez Niderlandy powiernik monitorujący, wstępnie wybrany i zaproponowany przez ING. Powiernik monitorujący podlega zatwierdzeniu przez Komisję.
- (85) Niderlandy zobowiązują się do przestrzegania szeregu szczegółowych zasad w odniesieniu do wydzielenia WUH/Interadvies:
- ING utworzy nową spółkę do zbycia w Niderlandach, która zostanie wydzielona z jego obecnej niderlandzkiej detalicznej działalności bankowej. Wynik musi być taki, że ta wydzielona nowa spółka będzie rentownym i konkurencyjnym podmiotem, który będzie samodzielny i oddzielony od segmentów działalności zachowanych przez ING, oraz którego własność będzie mogła zostać przeniesiona na odpowiedniego nabywcę. Ta nowa spółka będzie obejmować dział bankowości WUH/Interadvies, który jest obecnie częścią niderlandzkiej działalności ubezpieczeniowej, oraz portfel kredytów konsumenckich ING Bank. WUH/Interadvies jest jednostką ING stanowiącą część struktury jednostki Nationale Nederlanden Insurance. Jest to (w przeważającej części) bank hipoteczny działający na podstawie swoich własnych pozwoleń na działalność bankową. Jest to „samodzielny” rentowny podmiot, dysponujący swoim własnym personelem sprzedaży do obsługi klienta oraz niezależną organizacją o solidnym podstawowym dochodzie. Wydzielenie nowej spółki odbędzie się pod nadzorem powiernika monitorującego we współpracy z menedżerem odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielenia działalności. W tym kontekście, w okresie wydzielenia, powiernik monitorujący może zalecić ING takie uwzględnienie w zbywanej działalności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (związanych ze zbywaną działalnością), jakie uzna za obiektywnie niezbędne do zapewnienia pełnej zgodności ze wspomnianymi wyżej zobowiązaniami zorientowanymi na wynik, a w szczególności z wymogiem rentowności i konkurencyjności zbywanej działalności. Jeżeli ING nie zgodzi się z powiernikiem monitorującym odnośnie do obiektywnego wymogu uwzględnienia takich rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w celu zapewnienia rentowności i konkurencyjności zbywanej działalności, ING poinformuje o tym powiernika monitorującego na piśmie. W takim przypadku kierownictwo wykonawcze ING oraz powiernik monitorujący zwołają, w ciągu [...], spotkanie w celu osiągnięcia porozumienia. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte, ING oraz powiernik monitorujący wspólnie wyznaczają, bez zbędnej zwłoki, niezależną osobę trzecią posiadającą fachową wiedzę w zakresie sektora finansowego („eksperta”) do wysłuchania argumentów stron oraz prowadzenia mediacji w celu wypracowania rozwiązania. Jeżeli nie zostanie wypracowane żadne rozwiązanie, wówczas decyzję podejmuje ekspert, w ciągu [...] od jego wyznaczenia, w odniesieniu do obiektywnego wymogu uwzględnienia w zbywanej działalności odpowiednich rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w celu

zapewnienia jej rentowności i konkurencyjności, a strony przyjmują decyzję eksperta i podejmują stosowne do niej działania. Kwestie związane ze sporem powiernik monitorujący zgłasza w swoim sprawozdaniu do Komisji.

- ING zobowiązuje się do zapewnienia optymalnych warunków zbycia poprzez przygotowanie biznes planu, stworzenie platformy internetowej oraz przyznanie zasobów sprzedażowych wydziałonemu podmiotowi. Poza tym ING udostępni możliwości regulowania płatności (na warunkach komercyjnych), jeżeli nabywca tego sobie zażyczy. Ponadto ING będzie pomagać przy tworzeniu funkcji skarbowej oraz zapewni finansowanie przez dwa lata po zbyciu, przy czym wsparcie finansowe ING będzie maleć w ciągu tych dwóch lat. Wsparcie finansowe działalności WUH ze strony ING będzie się opierać na cenach stosowanych przy finansowaniu wewnętrznym w ramach grupy. ING [...] do wystąpienia do Niderlandów o gwarantowane przez państwo finansowanie do kwoty wynoszącej [...] mld EUR z przeznaczeniem na finansowanie działalności WUH. W takim przypadku władze niderlandzkie zobowiązują się zgłosić ten środek oddzielnie.
 - Ponadto ING zaniecha na okres przejściowy [...] działań polegających na aktywnym zdobywaniu klientów WUH na produkty, które WUH dostarcza tym klientom w dniu przyjęcia niniejszej decyzji.
 - ING będzie zmierzał do wydzielenia działalności WUH w ciągu [...]. Po okresie wydzielenia [...] ING zapewni rozdzielanie działalności spółki WUH i będzie zmierzać do jej zbycia [...] ⁽²⁴⁾.
 - W ciągu [...] od daty niniejszej decyzji Komisji zostanie wyznaczony powiernik monitorujący wraz z menedżerem odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielania działalności, a także powiernik zarządzający operacją zbycia [...]. Wszyscy powiernicy zostaną wyznaczeni przez Niderlandy oraz wstępnie wybrani i zaproponowani przez ING. Powiernicy podlegają zatwierdzeniu przez Komisję.
- (86) Koszty wszystkich powierników wyznaczonych w trakcie procesu restrukturyzacji pokryje ING.
- (87) W celu przywrócenia rentowności Niderlandy zobowiązują się, że ING zastosuje się do następujących zasad:
- ING zobowiązuje się do zorientowania swoich funduszy pochodzących z innych źródeł niż depozyty na finansowanie bardziej długoterminowe, gdy tylko rynki powrócą do mniej skrajnych warunków, poprzez emisję większej liczby instrumentów dłużnych o terminie zapadalności przekraczającym 1 rok. [...]
 - ING czyni starania w kierunku wyeliminowania podwójnej dźwigni finansowej (z wykorzystaniem

długu podstawowego jako kapitału własnego w swoich spółkach zależnych) możliwie jak najszybciej i zobowiązuje się do uczynienia tego najpóźniej do [...]. Podwójna dźwignia finansowa zostanie automatycznie wyeliminowana, jeżeli oraz wówczas gdy Grupa ING ponownie stanie się bankiem podlegającym regulacji.

- (88) Odnosnie do odroczenia wypłat kuponowych i wykupu papierów wartościowych kategorii 1 i kategorii 2 Niderlandy zobowiązują się, że ING zastosuje się do następujących zasad:
- Jeżeli nastąpi emisja praw do akcji na kwotę większą niż kwota niezbędna do spłaty 50 % papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii, z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia, ING nie będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych dnia 8 i 15 grudnia 2009 r. ⁽²⁵⁾ oraz jakichkolwiek wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych po tym czasie.
 - Jeżeli taka emisja praw do akcji nie nastąpi, a ING wykazał straty w poprzednim roku, ING będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych, w zakresie w jakim ING ma do tego prawo, przez trzy lata począwszy od daty decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia), w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
 - Władze niderlandzkie rozumieją, że Komisja jest przeciwna temu, aby odbiorcy pomocy państwa wynagradzali własne fundusze (kapitał własny oraz dług podporządkowany), gdy ich działalność nie generuje wystarczających zysków ⁽²⁶⁾, oraz że w tym kontekście Komisja jest z zasady przeciwna wykupowi instrumentów kapitałowych drugiej kategorii i instrumentów hybrydowych pierwszej kategorii. ING żałuje nieporozumienia odnośnie do wykupu obligacji niższej kategorii drugiej dnia 14 października 2009 r. Wykup instrumentów kapitałowych drugiej kategorii i instrumentów hybrydowych pierwszej kategorii będzie w przyszłości zgłaszany w trybie indywidualnym Komisji do zatwierdzenia, przez krótszy z następujących okresów: trzy lata począwszy od daty niniejszej decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia).

⁽²⁵⁾ Pod warunkiem że jasne jest, iż część wpływów z emisji praw do akcji będzie wykorzystana na wypłaty kuponowe.

⁽²⁶⁾ Zob. pkt 26 komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa. Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

⁽²⁴⁾ [...]

- (89) Niderlandy zobowiązują się, że ING zaniecha masowej działalności marketingowej odwołującej się do środka dokapitalizowania jako przewagi konkurencyjnej.
- (90) Niderlandy zobowiązują się, że ING utrzyma ograniczenia w zakresie zasad wynagrodzeń i działalności marketingowej zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem na mocy umów o papierach wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii oraz instrumentacie wsparcia w odniesieniu do aktywów niepiśmnych.
- (91) ING i Niderlandy zobowiązują się, że sprawozdanie na temat postępów w realizacji planu restrukturyzacji będzie przedkładane Komisji co sześć miesięcy począwszy od daty niniejszej decyzji.
- (92) Władze niderlandzkie zobowiązują się, że pełna realizacja restrukturyzacji ING zostanie zakończona przed końcem 2013 r.

4. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (93) W decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące zgodności pierwotnego środka z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości, w szczególności w zakresie wyceny i podziału obciążeń. Komisja uznała jednak, że środek był zgodny z warunkami w zakresie kwalifikowalności aktywów, zarządzania aktywami, przejrzystości i ujawniania informacji oraz opłaty gwarancyjnej określonymi w komunikacie Komisji w sprawie aktywów o obniżonej wartości.
- (94) Jeżeli chodzi o wycenę, Niderlandy twierdziły, że rzeczywista wartość ekonomiczna (REV) portfela wynosi 97,3 % wartości nominalnej w scenariuszu bazowym oraz 88,8 % wartości nominalnej w scenariuszu skrajnym. Na tej podstawie portfel przeniesiono na rzecz Niderlandów za 90 % wartości nominalnej. Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące wyceny REV, w szczególności wyboru stopy dyskontowej, założeń dotyczących cen nieruchomości, poziomów zwiększania działalności kredytowej oraz innych kwestii związanych z wyceną.
- (95) W odniesieniu do podziału obciążeń Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące poziomu prowizji od pożyczki oraz zasadności prowizji za zarządzanie portfelem płaconej przez Niderlandy na rzecz ING. Ponadto zważywszy na wątpliwości Komisji odnośnie do wyceny portfela, jakkolwiek negatywny wniosek dotyczący kontroli wyceny mógłby mieć bezpośredni wpływ na ocenę opłaty gwarancyjnej.
- (97) Komisja już ustaliła w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, że dokapitalizowanie ING stanowi pomoc państwa w kwocie równej sumie przekazanego kapitału, to znaczy 10 miliardów EUR.
- (98) Zmiana premii za wykup również stanowi pomoc państwa w zakresie, w jakim państwo zrzeka się prawa do uzyskania dochodów. Jako że ING zgodził się już na premię za wykup w wysokości 150 %, wszelka redukcja jest faktycznie rezygnacją z dochodów. Zmiana warunków spłaty w odniesieniu do zastrzyku kapitału przekazanego przez Niderlandy skutkuje dodatkową korzyścią dla ING. To stanowi dodatkową pomoc w kwocie około 2 miliardów EUR, jak wskazano w motywie 34 powyżej.
- (99) Jeżeli chodzi o środek związany z aktywami o obniżonej wartości, Komisja ustaliła w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, że środek stanowi pomoc. Kwota pomocy wynikającej z tego środka związanego z aktywami o obniżonej wartości została wyliczona jako różnica między ceną przeniesienia (opartą na rzeczywistej wartości ekonomicznej) a ceną rynkową przeniesionego portfela. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze niderlandzkie całkowita wartość nominalna portfela typu Alt-A na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosła 39 miliardów USD. 80 % portfela przeniesiono na Niderlandy po stawce równej 87 % wartości nominalnej (na podstawie zmienionego środka), co stanowiło 27,1 miliarda USD. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze niderlandzkie całkowita wartość rynkowa portfela typu Alt-A na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosła 25,8 miliarda, z czego 80 % (20,6 miliarda USD) zostało przeniesione na Niderlandy. Powstała różnica między ceną przeniesienia a ceną rynkową przeniesionego portfela wynosi 6,5 miliarda USD, co odpowiada około 5,0 miliardom EUR⁽²⁷⁾. Dlatego też uznaje się, że kwota pomocy wynikającej ze środka związanego z aktywami o obniżonej wartości wynosi 5 miliardów EUR.
- (100) Początkowo zastrzyk kapitału w kwocie 10 miliardów EUR został podzielony w ramach grupy w następujący sposób: 5 miliardów EUR dla ING Bank, 4 miliardy EUR dla ING Insurance oraz 1 miliard EUR na poziomie holdingu. ING ma możliwość przenoszenia w dowolnym momencie kwoty zastrzyku kapitału między ING Bank, ING Insurance i poziomem holdingu.

5. OCENA POMOCY

5.1. Obecność pomocy

- (96) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznana przez państwo członkowskie lub przy użyciu

⁽²⁷⁾ Przy założeniu kursu wymiany EUR/USD na poziomie 1,3.

- (101) Ponadto 85 % przepływów środków pieniężnych przeniesionych na Niderlandy w ramach środka związanego z aktywami o obniżonej wartości dotyczyło aktywów będących w posiadaniu ING Bank, a 15 % aktywów będących w posiadaniu ING Insurance. Dlatego też z całej kwoty pomocy wynikającej ze środka związanego z aktywami o obniżonej wartości (5 miliardów EUR) 4,25 miliarda EUR należy przypisać ING Bank, a 0,75 miliarda EUR należy przypisać ING Insurance.
- (102) W konsekwencji całkowita kwota pomocy dla ING Bank wynosi 9,25 miliarda EUR (co stanowi 2,7 % aktywów ważonych ryzykiem ING Bank⁽²⁸⁾), całkowita kwota pomocy dla ING Insurance wynosi 4,75 miliarda EUR (co stanowi 50 % wymaganego marginesu wypłacalności ING Insurance⁽²⁹⁾), a 1 miliard EUR pozostaje na poziomie holdingu.
- (103) Aby zachować prostotę i konsekwencję z terminami stosowanymi w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości, całkowitą kwotę pomocy można również określić jako wartość aktywów ważonych ryzykiem tylko dla ING Bank. W tym przypadku oba środki łącznie plus pomoc dodatkowa wynikająca ze zmniejszenia premii za wykup w wysokości 2 miliardów EUR sprawiają, że element pomocy wynosi 17 miliardów EUR, co stanowi około 5 % aktywów ważonych ryzykiem ING Bank.
- (104) Ponadto ING otrzymał 5 miliardów EUR i 9 miliardów USD pomocy w ramach niderlandzkiego programu gwarancji. Biorąc pod uwagę kurs walutowy EUR/USD obowiązujący w momencie przyznawania tych środków, który wynosił 1,3, kwota udzielonych gwarancji wynosi około 12 miliardów EUR, co stanowi około 1 % całkowitej sumy bilansowej Grupy. Gwarancji udzielono, gdy sytuacja rynkowa pogarszała się i trudno było bankom pozyskiwać fundusze. Dlatego też gwarancje te nie byłyby udzielone przez inwestora prywatnego i stanowią pomoc dodatkową, możliwie do wysokości kwoty nominalnej⁽³⁰⁾.
- (105) Ponadto Niderlandy utrzymują, że ING [...] dodatkową kwotę [...] mld EUR w formie gwarancji od Niderlandów na wydzielenie WUH/Interadvies, podmiotu zajmującego się bankowością detaliczną, której jeszcze nie przyznano i której konieczność należy jeszcze ustalić. Niderlandy uważają, że jest to dodatkowa pomoc na restrukturyzację dla beneficjenta, która zostanie zgłoszona na późniejszym etapie. Komisja w zasadzie nie ma zastrzeżeń do takiej pomocy, o ile jest ona ograniczona do koniecznego minimum na restrukturyzację ING⁽³¹⁾ oraz o ile ustalono za nią należyte wynagrodzenie.
- (106) Łącznie zatem ING otrzyma pomoc na restrukturyzację w wysokości do [12–22] miliardów EUR w formie gwarancji płynności oraz około 17 miliardów EUR innego rodzaju pomocy, co stanowi około 5 % wartości aktywów ważonych ryzykiem banku.

5.2. Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem

5.2.1. Zastosowanie art. 87 ust. 3 lit. B) Traktatu

- (107) Artykuł 87 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia Komisję do podejmowania decyzji, że pomoc jest zgodna ze wspólnym rynkiem, jeżeli ma na celu „naprawę poważnych zaburzeń w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja potwierdza w ostatnim zatwierdzeniu przedłożenia niderlandzkiego programu gwarancji⁽³²⁾, że w ujęciu ogólnym nadal istnieje zagrożenie poważnym zaburzeniem w gospodarce niderlandzkiej oraz że środki wspierania banków są odpowiednie do przeciwdziałania temu zagrożeniu.
- (108) Mając na uwadze znaczenie działalności kredytowej banku dla poszczególnych rynków regionalnych, jego obecność transgraniczną oraz jego integrację i współpracę z innymi bankami, Komisja przyjmuje, że ING jest bankiem o znaczeniu systemowym. [...]. Dlatego też stwierdza się, że takie niepowodzenie mogłoby się wiązać z poważnymi konsekwencjami dla niderlandzkiego sektora finansowego oraz gospodarki realnej. Pomoc tę należy zatem ocenić na mocy art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu.

5.2.2. Zgodność ze wspólnym rynkiem środka związanego z aktywami o obniżonej wartości

- (109) Traktowanie przez państwa członkowskie środków pomocy związanej z aktywami zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu jest oceniane na podstawie komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości. Komunikat w sprawie aktywów o obniżonej wartości określa zasady, z którymi muszą być zgodne wszystkie środki pomocy związanej z aktywami.
- (110) Rozwiane zostały wątpliwości wyrażone w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, że środek związany z aktywami o obniżonej wartości nie spełnia warunków zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy związanej z aktywami, określonych w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości.
- (111) Władze niderlandzkie zobowiązały się do zmiany tego środka poprzez zwiększenie opłaty gwarancyjnej płaconej przez ING Niderlandom o 82,6⁽³³⁾ pb w skali roku, przez co zmieniono cenę przeniesienia środka oraz strukturę opłat. Ponadto prowizja od pożyczki została zmniejszona o 50 pb w skali roku.

⁽²⁸⁾ Wartość aktywów ING Bank ważonych ryzykiem wynosiła 343 miliardy EUR na koniec 2008 r.

⁽²⁹⁾ Mając na uwadze wymagany margines wypłacalności na koniec 2008 r.

⁽³⁰⁾ Decyzja Komisji w sprawie C 9/08 z dnia 4 lipca 2008 r. *SachsenLB*, dotychczas nieopublikowana, decyzja Komisji z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie N 264/09; pomoc na ratowanie na rzecz HSH Nordbank AG, Dz.U. C 179 z 1.8.2009, s. 1, decyzja Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie N 244/2009 *Commerzbank*, Dz.U. C 147 z 27.6.2009, s. 4.

⁽³¹⁾ Por. pkt 7 ostatniego motywu komunikatu w sprawie restrukturyzacji, jak również pkt 27.

⁽³²⁾ Decyzja Komisji z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie N 379/09 i NN 16/09, dotychczas nieopublikowana.

⁽³³⁾ Na co składają się: korekta o 52 pb w skali roku z tytułu wyceny, 15 pb w skali roku z tytułu prowizji za zarządzanie portfelem oraz 15,6 pb w skali roku z tytułu rezygnacji przez państwo z płatności w okresie od dnia 26 stycznia do dnia 25 października 2009 r.

Wycena

- (112) Po pierwsze Komisja uważa, że w ramach wzrostu opłaty gwarancyjnej o 82,6 pb rocznie 52 pb rocznie miały zmniejszyć cenę przeniesienia dla aktywów portfela z 90 % wartości nominalnej do 87 % wartości nominalnej. Zmieniona cena przeniesienia powoduje, że cena przeniesienia jest zbliżona do szacunków REV dotyczących omawianego portfela, które wynikały z zastosowania uzasadnionych założeń. Po podjęciu przez Komisję decyzji w sprawie wszczęcia postępowania władze niderlandzkie przedłożyły skorygowane wyceny portfela. Po tym jak Komisja wyraziła wątpliwości w odniesieniu do założeń dotyczących cen nieruchomości oraz stóp dyskontowych zastosowanych w pierwszej wycenie portfela wykonanej przez Dynamic Credit Partners, władze niderlandzkie przedstawiły Komisji wyniki wyceny sporządzonej przy użyciu tej samej metodyki wyceny, ale oparte na bardziej konserwatywnych założeniach dotyczących cen nieruchomości i stóp dyskontowych. Po konsultacji z ekspertami zewnętrznymi Komisja skorygowała wyniki o dodatkowe czynniki. W oparciu o tę analizę stwierdza się, że akceptuje się REV oszacowaną na poziomie 87 %, mając na względzie wymogi przewidziane w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości w zakresie metodyki wyceny i założeń ostrożnościowych, które przedstawiono w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania. Dzięki korekcie REV do poziomu 87 % początkowe wątpliwości Komisji zostały wyeliminowane.

Struktura opłat

- (113) W decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące poziomu prowizji za zarządzanie portfelem, która była początkowo ustalona na poziomie 25 pb w skali roku. Poprzez zwiększenie opłaty gwarancyjnej o 15 pb rocznie (oprócz 52 pb w skali roku z tytułu korekty wyceny i 15,6 pb w skali roku z tytułu dostosowania czasowego) prowizję za zarządzanie portfelem zmniejszono do 10 pb w skali roku, co jest poziomem akceptowalnym, mając na uwadze rozmiar zarządzanego portfela. Ponadto odniesiono się również do wątpliwości Komisji w zakresie prowizji od pożyczek, wyrażonych w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania; mianowicie prowizja od pożyczek została zmniejszona o 50 pb w skali roku. Dzięki temu prowizja od pożyczek została dostosowana do kosztów finansowana w Niderlandach wskazanych Komisji przez władze niderlandzkie⁽³⁴⁾. Dlatego te początkowe wątpliwości Komisji dotyczące prowizji za zarządzanie portfelem i prowizji od pożyczek zostały wyeliminowane.

Podział obciążeń

- (114) Jeżeli chodzi o podział obciążeń, w pkt 5.2 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości podana jest ogólna zasada, że banki powinny być obciążone stratami związanymi z aktywami o obniżonej wartości w jak największym zakresie. Komisja uważa, że odpowiedni poziom podziału obciążeń można osiągnąć, jedynie jeżeli

aktywa o obniżonej wartości są przeniesione na państwo po cenie przeniesienia nieprzekraczającej REV⁽³⁵⁾. Komisja uzyskała pewność w tym względzie dzięki zrewidowanej cenie przeniesienia wskazanej w motywie 112 powyżej.

- (115) Korektę ceny przeniesienia uzyskuje się w tym przypadku poprzez zwiększenie opłaty gwarancyjnej o 52 pb w skali roku, co odpowiada, w ujęciu wartości bieżącej netto, różnicy między 90 % a 87 % wartości nominalnej. Jest to zgodne z decyzją w sprawie wszczęcia postępowania, w której Komisja zaakceptowała umowę w sprawie wymiany przepływów pieniężnych, i przyjęła, że korekta wyceny zostanie dokonana poprzez zmianę opłaty gwarancyjnej. Dlatego też środek związany z aktywami o obniżonej wartości spełnia warunki dotyczące odpowiedniego podziału obciążeń.
- (116) Wreszcie zmieniony środek związany z aktywami o obniżonej wartości wchodzi w życie dnia 25 października 2009 r., gdy realizowano już płatności w ramach pierwotnej struktury opłat, która była bardziej korzystna dla ING, od dnia 26 stycznia do dnia 25 października 2009 r. Aby zrekompensować płatności ING na rzecz państwa, z których zrezygnowano w tym okresie, opłata gwarancyjna została zwiększona o dodatkowe 15,6 pb w skali roku. Zmiana ta jest konieczna w celu uznania tego środka za zgodny z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości od dnia 26 stycznia 2009 r. Jednakże wzrost ten nie zwiększa wyceny portfela ani nie zwiększa podziału obciążeń, jako że zapewnia jedynie zastosowanie komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości od daty wejścia w życie przedmiotowego środka związanego z aktywami o obniżonej wartości, tj. z mocą wsteczną.

5.2.3. Zgodność pomocy na restrukturyzację ze wspólnym rynkiem

- (117) Komisja musi ocenić ciągłość wszystkich poprzednich środków pomocy nadzwyczajnej jako pomoc na restrukturyzację. Zgodność pomocy na restrukturyzację ze wspólnym rynkiem jest oceniana na podstawie planu restrukturyzacji w kontekście komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa⁽³⁶⁾ („komunikatu w sprawie restrukturyzacji”). Nawet jeżeli poprzednie decyzje odwoływały się do wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽³⁷⁾, Komisja wyjaśniła w pkt 49 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, że wszelka pomoc zgłoszona Komisji przed dniem 31 grudnia 2009 r. będzie oceniana jako pomoc dla banków na restrukturyzację zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji, a nie wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

Wymagany stopień restrukturyzacji

- (118) Komunikat w sprawie restrukturyzacji nie określa warunków, przy których bank musi przedstawić plan restrukturyzacji, ale opiera się na poprzednich komunikatach.

⁽³⁴⁾ Państwo niderlandzkie szacuje, że poniesione przez nie koszty finansowania, w USD, wyniosą około 3 % w przypadku zapadalności w terminie 5-7 lat, co odpowiada średniej ważonej długości trwania portfela.

⁽³⁵⁾ Zakładając odpowiednie wynagrodzenie; to zostało aktualnie zapewnione.

⁽³⁶⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

⁽³⁷⁾ Por. Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2. Wyraźne odniesienie znajduje się w pkt 42 komunikatu bankowego.

(119) Komisja uważa, że ING powinien przejść dogłębną restrukturyzację, w szczególności dlatego że beneficjent już otrzymał pomoc państwa, która przyczyniła się do pokrycia lub uniknięcia strat, a która łącznie przekracza 2 % całkowitej wartości aktywów banku ważonych ryzykiem. Stanowisko to jest zgodne z pkt 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji i pkt 55 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości oraz z poprzednimi zobowiązaniami ING⁽³⁸⁾.

Przywrócenie rentowności

(120) Oceniając plan restrukturyzacji, Komisja upewnia się, że bank jest w stanie odzyskać długoterminową rentowność bez pomocy państwa (sekcja 2 komunikatu w sprawie restrukturyzacji).

(121) Komunikat w sprawie restrukturyzacji przypomina w tym kontekście, że rządy dokapitalizowały banki na warunkach podyktowanych głównie względami stabilności finansowej, a nie przywróceniem rentowności. Dlatego też długoterminowa rentowność wymaga, aby wszelka otrzymana pomoc państwa została z czasem spłacona, zgodnie z ustaleniami poczynionymi w momencie przyznania pomocy, lub, aby zapłacono za nią wynagrodzenie zgodnie ze zwyczajnymi warunkami rynkowymi, zapewniając tym samym zakończenie wszelkich form dodatkowej pomocy państwa. Plan restrukturyzacji wyznacza przekonującą strategię spłaty kapitału niderlandzkiego, co rozpocznie się nawet przed wydaniem niniejszej decyzji.

(122) W Komunikacie w sprawie restrukturyzacji wyjaśniono, że długoterminową rentowność osiąga się, gdy bank może pokryć wszystkie swoje koszty, w tym amortyzację i obciążenia finansowe, oraz zapewnić odpowiedni ROE, przy uwzględnieniu profilu ryzyka banku. Jak wskazano w motywie 65, w planie restrukturyzacji przedstawiono, w jaki sposób ING wykaże odpowiednią rentowność, tak, aby pokryć wszystkie swoje koszty, w tym amortyzację i obciążenia finansowe, oraz zapewnić odpowiedni zwrot z kapitału, przy uwzględnieniu profilu ryzyka banku.

(123) Plan restrukturyzacji wskazuje, że ING jest również w stanie spełniać stosowane wymogi ustawowe, nawet w scenariuszach skrajnych przy przedłużającej się globalnej recesji, zgodnie z wymogiem określonym w pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Informacje przekazane przez władze niderlandzkie wskazują, że ING może być rentowny nawet w scenariuszu skrajnym przy konserwatywnych założeniach sprawdzonych przez Komisję. Komisja zwraca uwagę, że jeżeli chodzi o poziomy LGD w odniesieniu do portfela niderlandzkich detalicznych kredytów hipotecznych, zastosowane przez ING modele zostały zatwierdzone przez DNB, niderlandzki organ nadzoru. Jeżeli chodzi o jakość portfela niderlandzkich kredytów hipotecznych ING, zastosowano dodatkowe surowe założenia skrajne w odniesieniu do niderlandzkiego rynku kredytów hipo-

tecznych. Przy tych dodatkowych założeniach skrajnych ING, zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze niderlandzkie, wciąż spełnia wymogi kapitałowe.

(124) Planowane zbycie aktywów będzie generować na przestrzeni czasu nadwyżkę kapitału, co powinno dodatkowo umocnić bazę kapitałową ING.

(125) Po drugie zgodnie z pkt 10 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, w planie wskazano przyczyny trudności banku i jego słabe strony oraz nakreślono, jak proponowane środki restrukturyzacji przyczynią się do rozwiązania problemów z przeszłości. W tym względzie w planie restrukturyzacji stwierdza się, że beneficjent poprawi swoją strukturę kapitałową poprzez wyeliminowanie podwójnej dźwigni i zwiększenie wskaźnika kapitału podstawowego. Dlatego też ING będzie mógł lepiej sprostać ewentualnym niekorzystnym zmianom gospodarczym w przyszłości i absorbować nieoczekiwane straty nawet po spłacie kapitału przekazanego przez Niderlandy.

(126) Portfel typu Alt-A został uznany za główny powód powtarzającego się zapotrzebowania na pomoc państwa. Obawy rynku dotyczące możliwych odpisów z tytułu utraty wartości portfela typu Alt-A należały do głównych przyczyn dokapitalizowania przed zastosowaniem środka związanego z aktywami o obniżonej wartości. Obawy te zostały wyeliminowane dzięki środkowi związanemu z aktywami o obniżonej wartości. [...] W tym względzie przewidywane zbycie ING Direct US przedstawione w planie restrukturyzacji usuwa główne źródło trudności, które doprowadziło do interwencji państwa.

(127) ING będzie nadal zmniejszał swoją ekspozycję na aktywa wyższego ryzyka i nie będzie zmierzał do zwiększenia swojego zaangażowania w nieruchomości. ING również sprzeda inne ryzykowne segmenty i aktywa lub ograniczy ekspozycję na nie.

(128) Ponadto ING rozpoczął szersze działanie w celu „zmniejszenia ekspozycji na ryzyko” (tj. politykę ograniczania ryzyka) oraz program redukcji kosztów, który również uwzględni złożoność grupy poprzez, po pierwsze, stworzenie działań bankowości i ubezpieczeń oraz poprzez późniejsze zbycie całej działalności ubezpieczeniowej. Plan wskazuje, że w szczególności ING Direct przyjmie [ostrożnościową] strategię biznesową i będzie powstrzymywał się od [...] ustalania cen, co jest podkreślone przez zakaz przywództwa cenowego, zgodnie z opisem w motywie 53 i motywie 84.

(129) Ponadto plan pokazuje, że ING uwzględni doświadczenia z kryzysu zgodnie z pkt 11 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Na przykład w planie wyjaśnia się, że ING ma zamiar zmienić zasady wynagrodzeń, tak, aby przeorientować bank w kierunku wyników długoterminowych i tym samym unikać przyznawania nagród za niepowodzenia. [...].

(130) Dlatego też stwierdza się, że plan restrukturyzacji może przywrócić długoterminową rentowność banku.

⁽³⁸⁾ Por. decyzja w sprawie aktywów o obniżonej wartości z dnia 30 marca 2009 r., pkt 83.

Wkład własny beneficjenta

- (131) Ponadto plan restrukturyzacji przewiduje odpowiedni wkład własny w koszty restrukturyzacji (pkt 3 komunikatu w sprawie restrukturyzacji). Plan restrukturyzacji wykazuje, że ING zapewnia odpowiedni podział obciążeń zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji, co ma znaczenie dla rozwiązania kwestii pokusy nadużycia.
- (132) Po pierwsze Niderlandy zobowiązały się do dostosowania warunków środka związanego z aktywami o obniżonej wartości, co powoduje, że staje się on zgodny z wymogami przewidzianymi w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości.
- (133) Po drugie ING zapłaci odpowiednie wynagrodzenie za zastrzyk kapitału zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie dokapitalizowania instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji⁽³⁹⁾ („komunikatem w sprawie dokapitalizowania”). Ocena nie ulega zmianie na skutek zmiany warunków spłaty, jako że warunki te określają premię za przedterminowy wykup. Taka premia za przedterminowy wykup stanowi zmianę decyzji w sprawie dokapitalizowania. Jest do zaakceptowania, ponieważ Komisja zachęca do wcześniejszych spłat. Uzasadnieniem takich zachęt do wykupu jest to, że wykup usuwa bieżące skutki korzyści wynikających dla banku z pomocy państwa. Znalazło to zastosowanie w decyzjach Komisji podjętych po przyjęciu komunikatu w sprawie dokapitalizowania, na przykład w sprawie SNS i Aegon (por. motyw 33), i takie rozwiązanie należy stosować w obecnym przypadku z uwzględnieniem niezbędnych zmian. Ponadto wobec faktu, że zastrzyk kapitału zapewni Niderlandom IRR na poziomie 15 %, zmniejszenie premii za wykup również wydaje się samo w sobie uzasadnione, jako że IRR na takim poziomie jest odpowiednim wynagrodzeniem w rozumieniu komunikatu w sprawie dokapitalizowania. W konsekwencji zmniejszenie premii za wykup należy uznać za pomoc na restrukturyzację zgodną ze wspólnym rynkiem.
- (134) Po trzecie ING zapłaci odpowiednie wynagrodzenie za gwarancje na średnioterminowe zobowiązania zgodnie z niderlandzkim programem gwarancji, który z kolei jest zgodny z komunikatem w sprawie zastosowania zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego⁽⁴⁰⁾.
- (135) Niderlandy zobowiązały się również do zbycia wielu aktywów w zakresie globalnej działalności ubezpieczeniowej ING, działalności związanej z zarządzaniem aktywami i działalności związanej ze świadczeniem usług

bankowości prywatnej w Szwajcarii i poza Europą, co stanowi wkład w pokrycie kosztów restrukturyzacji.

- (136) Ponadto plan restrukturyzacji przewiduje, że ING zgromadzi kapitał o wartości 5 miliardów EUR poprzez ofertę akcji w 2009 r., co spowoduje „rozmycie” istniejących praw akcjonariuszy. Można to uznać za znaczny wkład własny ze strony obecnych inwestorów.
- (137) Ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum jest zapewnione poprzez zobowiązanie Niderlandów, że beneficjent nie przejmie innych instytucji finansowych w ogóle lub innych przedsiębiorstw, jeżeli może to spowodować spłatę kapitału przekazanego przez Niderlandy. To gwarantuje, że bank zaniecha jakichkolwiek przejęć [...].
- (138) Jednakże w przeszłości ING nie przestrzegał polityki Komisji w zakresie instrumentów kapitałowych pierwszej i drugiej kategorii, określonej w pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji⁽⁴¹⁾. Komisja wyjaśniła tam, że w kontekście restrukturyzacji dyskrecjonalne kompensowanie strat (na przykład poprzez uwolnienie rezerw lub obniżenie kapitału własnego) przez bank będący beneficjentem w celu zagwarantowania wypłaty dywidend i kuponów od zaległego długu podporządkowanego jest w zasadzie niegodne z celem, jakim jest podział obciążeń. Wprawdzie Komisja przyznaje, że ING nie będzie więcej dokonywał wykupu instrumentów kapitałowych pierwszej i drugiej kategorii bez formalnego zatwierdzenia Komisji, jednakże wykup z dnia 14 października 2009 r. odbył się z naruszeniem tej zasady i powinien zostać zrekompensowany przez dodatkowe środki ograniczające zakłócenia konkurencji.
- (139) W ten sam sposób ING, niestety, dokonał dyskrecjonalnych płatności kuponów w 2009 r. bez należytego uzasadnienia, mimo że wygenerował straty w 2008 r. Pomimo że Komisja w zasadzie uznaje, iż zakaz wypłaty kuponów jest również konieczny w przypadku ING, uważa jednak, że zakaz taki nie powinien być dalej wymagany w tym przypadku, jeżeli ING spłaci 5 miliardów EUR przed dniem 31 stycznia 2010 r. Dotyczyłoby to płatności kuponów z dnia 8 i 15 grudnia 2009 r. Wcześniejsza spłata Niderlandom znacznej części przyznanej pomocy państwa usuwa istniejące obawy Komisji, że takie płatności kuponów utrudniają ING osiągnięcie długoterminowej rentowności bez pomocy państwa. Jeżeli bank jest w stanie pozyskać tak znaczącą kwotę kapitału z rynku i ma przejrzystą strategię średnioterminową, nie powinien mieć ograniczeń w zakresie wykorzystania swojego kapitału, jeżeli oraz w takim zakresie, w jakim nie zagraża to realizacji planu restrukturyzacji. To zostało wykazane w planie restrukturyzacji.

⁽³⁹⁾ Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2.

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8.

⁽⁴¹⁾ MEMO/09/441 z dnia 8 października 2009 r. – Komisja przywołuje zasady dotyczące transakcji z kapitałem pierwszej i drugiej kategorii w odniesieniu do banków objętych postępowaniem wyjaśniającym w sprawie pomocy na restrukturyzację.

Środki ograniczające zakłócenia konkurencji

- (140) Plan restrukturyzacji obejmuje również stosowne środki strukturalne i środki związane z określonymi zachowaniami, które służą ograniczeniu zakłóceń konkurencji. W komunikacie w sprawie restrukturyzacji wyjaśniono, że zakłócenia konkurencji mogą powstać, w przypadku gdy niektóre banki konkurują walorami swoich produktów i usług, podczas gdy inne akumulują nadmierne ryzyko lub bazują na nietrwałych modelach biznesowych. Pomoc państwa przedłuża takie zakłócenia konkurencji poprzez sztuczne podtrzymywanie obecności beneficjentów na rynku. W ten sposób może powstać pokusa nadużycia w ramach systemu bankowego, przy jednoczesnym osłabieniu motywacji podmiotów innych niż beneficjenci do konkutowania, inwestowania i wprowadzania innowacji. Pomoc państwa może również osłabiać jednolity rynek poprzez tworzenie barier wejścia i osłabiać motywację do działalności transgranicznej.
- (141) W pkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zwraca się uwagę, że oceniając kwotę pomocy i wynikłe zakłócenia, Komisja musi uwzględnić zarówno kwotę bezwzględną, jak i kwotę względną otrzymanej pomocy państwa. W tym względzie, jeżeli pomoc zostanie wyrażona w ujęciu aktywów ING Bank ważonych ryzykiem, należy stwierdzić, że ING otrzymał znaczną kwotę pomocy, stanowiącą 5 % wartości aktywów ważonych ryzykiem. Poziom ten jest znacznie powyżej „poziomu granicznego” wynoszącego 2 % wartości aktywów ważonych ryzykiem⁽⁴²⁾. Ponadto ING otrzymał znaczną kwotę gwarancji, co nie musiałoby skutkować środkami ograniczającym zakłócenia konkurencji w rozumieniu pkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, ponieważ ING nie miał problemów z finansowaniem (które są zazwyczaj przewyżczone dzięki gwarancjom), ale był zachęcany przez Niderlandy do przyjęcia tych gwarancji w celu udzielania kredytów gospodarce realnej. Ponadto wydaje się, że nie ma powodów, dla których na tym etapie dodatkowe gwarancje przewidziane w planie restrukturyzacji w kontekście wydzielenia WUH/Interadvies miałyby wymagać dodatkowych środków ograniczających zakłócenia konkurencji. Środek ten sam w sobie służy ograniczeniu zakłóceń rynkowych, ponieważ jest przewidziany jedynie w celu umożliwienia wydzielenia WUH/Interadvies.
- (142) Dlatego też stwierdza się, że kwota pomocy przyznanej beneficjentowi jest duża. W konsekwencji konieczne są znaczne środki, aby złagodzić zakłócenia konkurencji. Środki ograniczające zakłócenia powinny być zwiększone zgodnie z pkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, z powodu nieznacznego podziału obciążeń wynikającego z braku zgodności z polityką Komisji w zakresie instru-
- mentów kapitałowych pierwszej i drugiej kategorii, o których mowa w pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, a które zostały wyjaśnione bardziej szczegółowo w motywie 138 i dalszych niniejszej decyzji⁽⁴³⁾.
- (143) Komisja uważa, że ING podjął konieczne kroki w celu ograniczenia bardzo dużych zakłóceń konkurencji, ponieważ plan restrukturyzacji przewiduje szereg transakcji zbycia ograniczających obecność beneficjenta na rynku. W tym względzie beneficjent zmniejszy swoją sumę bilansową o 45 % przed końcem 2013 r. w stosunku do bilansu z dnia 30 września 2008 r. Środki te wynikają tylko w bardzo ograniczonym stopniu z eliminowania dźwigni finansowej, a obejmują głównie zbycie przez ING całej działalności związanej z ubezpieczeniami i zarządzaniem aktywami, a także bankowością detaliczną w Niderlandach, bankowością prywatną w Szwajcarii i bankowością w innych miejscach poza Europą. Skala proponowanych transakcji zbycia jest odpowiednia, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji, również mając na względzie pogarszające się okoliczności, o których mowa w motywach 138 i 139.
- (144) Ponadto plan restrukturyzacji wspiera również efektywną konkurencję oraz zapobiega władzy rynkowej oraz negatywnym bodźcom dla działalności transgranicznej zgodnie z motywem 32 komunikatu w sprawie restrukturyzacji poprzez wydzielenie z ING podmiotu działającego na niderlandzkim rynku detalicznym. Komisja rozpoznała warunki rynkowe w szczególności w Niderlandach, w których rynek bankowości detalicznej jest mocno skoncentrowany, a ING jest jednym z czołowych uczestników tego rynku, mogącym utrzymać wysoki udział w rynku dzięki pomocy państwa. Spółka WUH/Interadvies jest odpowiednia, ponieważ w przyszłości może stanowić rentowny podmiot, który może konkurować w sektorze bankowości detalicznej w Niderlandach.
- (145) Według Niderlandów wydzielenie tego podmiotu powinno się wiązać ze zwiększeniem konkurencji na tym bardzo skoncentrowanym rynku, biorąc pod uwagę fakt, że posiada on znaczny udział rynku w segmencie kredytów hipotecznych i kredytów konsumenckich oraz pewnej części działalności związanej z produktami oszczędnościowymi. Ponadto podmiot ten będzie prowadzić działalność bankową w pełnym zakresie, będzie miał dobrze wyposażone zaplecze z kompletnym interfejsem internetowym i systemem płatniczym, i będzie finansowany przez ING. Fakt że nie ma sieci oddziałów, co jest zazwyczaj istotnym zasobem banku w większości państw członkowskich, jest przynajmniej częściowo rekompensowany dzięki bankowości internetowej, która jest również ważnym kanałem dystrybucji produktów bankowych w Niderlandach. Depozyty mogą zostać przekazane do WUH/Interadvies poprzez uzyskaną platformę internetową. Również mając na uwadze *know-how* i zasoby ludzkie przekazane do nowego podmiotu, będzie on w stanie dalej rozwijać istniejącą działalność i ewentualnie zakładać oddziały.

⁽⁴²⁾ Jeżeli rozpatruje się jedynie kwotę pomocy przeznaczoną na ubezpieczenia, stanowi ona 50 % wymaganego marginesu wypłacalności ING Insurance. To odpowiada 4 % wartości aktywów banku ważonych ryzykiem, ponieważ stanowi połowę minimalnego wymaganego kapitału, aby dany podmiot mógł prowadzić działalność.

⁽⁴³⁾ Wydaje się, że to samo dotyczy przestrzegania przez ING zakazu reklamowania środka dokapitalizowania, którego nie respektowano we Włoszech i Hiszpanii przez kilka dni po przyznaniu pomocy.

- (146) Ponadto Komisja zwraca uwagę na argument władz niderlandzkich, o którym mowa w motywie 56, odnoszący się do stosunkowo małego znaczenia rachunków bieżących w Niderlandach dla powiązanej sprzedaży innych produktów bankowości detalicznej. W tym względzie i pod nieobecność wskazań o przeciwniej treści, Komisja przyjmuje, że w Niderlandach produkty rachunku bieżącego mogą mieć stosunkowo małe znaczenie dla sprzedaży powiązanej innych produktów bankowości detalicznej.
- (147) Wreszcie Komisja zauważa, że ING złożył szereg zobowiązań, aby zapewnić rentowność firmy, na przykład dotyczących zarządcy odpowiedzialnego za zapewnienie rozdzielenia działalności oraz powiernika monitorującego. Obaj powinni zagwarantować, że prawa oraz inne aktywa trwale oraz wartości niematerialne i prawne podmiotu (który ma zostać wydzielony) będą chronione i zabezpieczone przed ING. Również zastosowany mechanizm arbitrażowy, który nakłada wymóg, aby nowy podmiot uzyskał wszystkie konieczne zapisy zapewniające jego rentowność, będzie gwarantował przestrzeganie przez ING zobowiązań podjętych w niniejszej decyzji. Ponadto ING nie będzie kierował do klientów wydzielonego podmiotu oferty w zakresie produktów przeniesionych do WUH/Interadvies, nawet jeżeli ING zachowa relacje z istniejącymi klientami. Co więcej ING zapewni finansowanie dla WUH/Interadvies w zakresie [...] po przeprowadzeniu inwestycji, pomimo że kwota finansowania będzie się stopniowo zmniejszać w tym okresie. Ponadto Komisja [...] zadba o to, aby podmiot został sprzedany przez powiernika ds. zbycia [...]. Wszystkie te elementy mają zapewnić rentowność podmiotu i tym samym zwiększenie konkurencji na niderlandzkim rynku bankowości detalicznej. Dlatego też Komisja przyjmuje, że zbycie WUH/Interadvies może umożliwić nowemu konkurentowi rozwinięcie działalności na rynku bankowości detalicznej w Niderlandach i może wprowadzić na ten rynek nową siłę konkurencyjną.
- (148) Ponadto Niderlandy zobowiązały się do przestrzegania zakazu przejęć, który uniemożliwia ING przejmowanie atrakcyjnych podmiotów, które zapewne wejdą na rynek wskutek ogólnej restrukturyzacji firm finansowych i całego sektora⁽⁴⁴⁾. To hamuje wzrost ING o charakterze innym niż naturalny i umożliwia innym przedsiębiorstwom, które nie uzyskały pomocy państwa, kupowanie takich firm.
- (149) Ponadto Komisja uważa, że zobowiązanie do przestrzegania zakazu przywództwa cenowego jest zgodne z wymogami komunikatu w sprawie restrukturyzacji, tak, aby uniemożliwić wykorzystanie pomocy państwa w celu oferowania warunków, którym nie mogą dorównać konkurenci, którzy nie uzyskują pomocy państwa (motyw 44). Zgodnie z pkt 32 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zobowiązanie dotyczące przywództwa cenowego nie musi być konieczne na rynkach, w stosunku do których złożono znaczne zobowiązania strukturalne. W zależności od specyfiki poszczególnych przypadków, zakaz ten może mieć różne formy zmierzające do znalezienia najbardziej odpowiedniej równowagi pomiędzy indywidualnym traktowaniem zakłóceń związanych z pomocą a warunkami rynku konkurencyjnego⁽⁴⁵⁾.
- (150) Niderlandy wybrały wprowadzenie ogólnego zakazu przywództwa cenowego dla ING, na podstawie którego ING nie będzie oferował bardziej korzystnych cen niż trzej konkurenci mający najlepsze oferty cenowe. Zobowiązanie to jest odpowiednie, ponieważ skierowane jest ono na wszystkie rynki, na których bank ma ugruntowaną pozycję i udział w rynku na poziomie przynajmniej 5 %⁽⁴⁶⁾. Ponadto ING i władze niderlandzkie zobowiązały się do przestrzegania zakazu przywództwa cenowego, niezależnie od udziału w rynku w odniesieniu do ING Direct Europe. Jest to uzasadnione z powodu informacji uzyskanych przez Komisję wskazujących na agresywne zachowania handlowe. Skutkiem zakazu powinno być to, że [...], ING będzie konkurował głównie na podstawie jakości swoich produktów i usług. To powinno rozwiązać obawy w tym względzie wyrażone w informacjach skierowanych do Komisji, o których mowa w motywie 6 powyżej.
- (151) Wreszcie Niderlandy zobowiązały się, że ING nie będzie prowadził masowej działalności marketingowej wskazującej, że dokapitalizowanie stanowi przewagę konkurencyjną.
- (152) Jednakże zgodnie z komunikatem w sprawie dokapitalizowania nie ma już powodu do utrzymywania tymczasowego ograniczenia bilansu, które nałożono w decyzji N 528/08.

5.2.4. Monitorowanie

- (153) Przedstawiony przez Niderlandy plan restrukturyzacji będzie musiał zostać odpowiednio wdrożony. Aby zapewnić jego odpowiednią realizację, Niderlandy będą dwa razy do roku przekazywały Komisji sprawozdania monitorujące. Ponadto plan restrukturyzacji i zobowiązania złożone przez Niderlandy przewidują obecność kilku powierników wspomagających Komisję przy monitorowaniu realizacji planu restrukturyzacji i różnych zawartych w nim zapisów.

⁽⁴⁵⁾ W decyzji Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie N 244/09 *Commerzbank*, Dz.U. C 147 z 27.6.2009, s. 4, Komisja zaakceptowała zakaz w odniesieniu do trzech cenowo najlepszych konkurentów. W decyzji Komisji z dnia 18 listopada 2009 r. w sprawie C 18/2009, *KBC*, dotychczas nieopublikowanej, Komisja zaakceptowała zakaz przywództwa cenowego, w ramach którego KBC zobowiązał się do nieoferowania lepszych cen niż najlepszy cenowo konkurent spośród dziesięciu uczestników rynku najbardziej znaczących pod względem udziału w rynku właściwym.

⁽⁴⁶⁾ W decyzji Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie N 244/09 *Commerzbank*, Dz.U. C 147 z 27.6.2009, s. 4 i w decyzji Komisji z dnia 18 listopada 2009 r. w sprawie C 18/2009, *KBC*, dotychczas nieopublikowanej, Komisja uznała za odpowiednie, aby ograniczyć zakaz do rynków, na których obecność banku była znacząca, co w kontekście zakazu przywództwa cenowego definiuje się jako posiadanie udziału w rynku na poziomie co najmniej 5 %.

⁽⁴⁴⁾ Podobnie: decyzja Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie N 244/09 *zastrzyk kapitału dla Commerzbanku*, Dz.U. C 147 z 27.6.2009, s. 4, pkt 111.

(154) Zwykłą praktyką jest to, że Komisja pozwala państwu członkowskiemu dostosować zobowiązania w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności⁽⁴⁷⁾. Dlatego też w odpowiednich przypadkach, w odpowiedzi na wniosek Niderlandów wykazujący należyte przyczyny, Komisja w uzasadnionych przypadkach dokona zmian merytorycznych poprzez (i) przedłużenie okresu obowiązywania zobowiązań powziętych przez Niderlandy w niniejszej decyzji lub (ii) odstąpienie od jednego lub kilku aspektów którekolwiek ze zobowiązań powziętych przez Niderlandy w niniejszej decyzji bądź też ich zmianę lub zastąpienie.

6. WNIOSK

(155) Stwierdza się, po pierwsze, że na podstawie zmian przedstawionych przez Niderlandy dnia 20 października 2009 r. środek związany z aktywami o obniżonej wartości jest zgodny z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości i należy zatem uznać go za zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu.

(156) Po drugie, stwierdza się, że środki restrukturyzacyjne umożliwiają ING odzyskanie długoterminowej rentowności, są wystarczające pod kątem podziału obciążeń oraz są odpowiednie i proporcjonalne, aby zrekompenzować zakłócenia konkurencji wynikające z analizowanych środków pomocy. Przedstawiony plan restrukturyzacji spełnia kryteria komunikatu w sprawie restrukturyzacji i dlatego należy uznać go za zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu. Środki związane z zastrzykiem kapitału oraz udzielone gwarancje mogą zatem zostać przedłużone zgodnie z planem restrukturyzacji. Jednakże znieść należy tymczasowe ograniczenia bilansu nałożone w decyzji N 528/2008.

(157) Po trzecie, stwierdza się, że dodatkowe środki pomocy przedstawione w ramach planu restrukturyzacji, tj. zmiana warunków odkupu od Niderlandów papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii oraz przewidziane gwarancje na zobowiązania, powinny również zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu, mając na

względnie dogłębnosc przedstawionych w planie restrukturyzacji środków służących ograniczeniu zakłóceń rynkowych oraz fakt, że pomoc ułatwia beneficjentowi poprawę swojej rentowności. Dotyczy to również pomocy wynikającej ze zmienionych warunków spłaty kapitału przekazanego przez Niderlandy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środek związany z aktywami o obniżonej wartości przyznany przez Niderlandy na tak zwany portfel typu Alt A będący w posiadaniu ING stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Pomoc ta jest zgodna ze wspólnym rynkiem, z zastrzeżeniem zobowiązań określonych w załączniku I.

Artykuł 2

Pomoc na restrukturyzację udzielona przez Niderlandy na rzecz ING stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Pomoc ta jest zgodna ze wspólnym rynkiem, z zastrzeżeniem zobowiązań określonych w załączniku II.

Znosi się tymczasowe ograniczenie w zakresie wzrostu sumy bilansowej określone w decyzji Komisji z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie środka związanego z dokapitalizowaniem ING.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 listopada 2009 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji

⁽⁴⁷⁾ Por. decyzja Komisji z dnia 22 października 2008 r. w sprawie C 10/2008, IKB, Dz.U. L 278 z 23.10.2009, s. 32.

ZAŁĄCZNIK I

Jeżeli chodzi o środek związany z aktywami o obniżonej wartości, przestrzegać należy następujących zobowiązań:

- Począwszy od dnia 25 października 2009 r. Grupa ING dokona dodatkowych płatności na rzecz Niderlandów, odpowiadających korekcie wynagrodzenia typu Alt-A w wysokości – 50 punktów bazowych od prowizji od pożyczki otrzymanej przez ING oraz w wysokości + 82,6 punktów bazowych od opłaty gwarancyjnej płaconej przez ING. Korekta odnośnie do opłaty gwarancyjnej obejmuje 15,6 punktów bazowych stanowiących korektę za okres od dnia 26 stycznia 2009 r. – uruchomienia IABF (tj. środka związanego z aktywami o obniżonej wartości) – do dnia 25 października 2009 r. Dodatkowe płatności będą stosowane w zakresie i przez okres obowiązywania umowy o IABF.
- Dodatkowe płatności będą zrealizowane w formie oddzielnej umowy pomiędzy Grupą ING a Niderlandami, w celu utrzymania pierwotnego IABF w nienaruszonym kształcie.
- Dodatkowe płatności, z wyłączeniem części związanej z okresem od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. (tj. tych 15,6 punktów bazowych ujętych w korekcie odnośnie do opłaty gwarancyjnej), nie podlegają rozliczeniu rezydualnemu w przypadku wcześniejszej likwidacji IABF. Kwota niezapłaconych dodatkowych płatności związanych z okresem od dnia 26 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2009 r. (tj. tych 15,6 punktów bazowych ujętych z korekcie odnośnie do opłaty gwarancyjnej) stanie się wymagalna w przypadku częściowej lub całkowitej likwidacji pierwotnej transakcji. Jeżeli IABF zostanie częściowo zlikwidowany, rozliczenie z tytułu przedterminowego wykupu zostanie zastosowane proporcjonalnie.
- Niderlandy zobowiązują się zgłosić Komisji wszelkie środki związane z wcześniejszą pełną lub częściową likwidacją środka związanego z aktywami o obniżonej wartości.

ZAŁĄCZNIK II

Jeżeli chodzi o pomoc na restrukturyzację, przestrzegać należy następujących zobowiązań:

a) W odniesieniu do redukcji sumy bilansowej, zobowiązania do zbycia działalności związanej z ubezpieczeniami, spółki ING Direct US oraz innych jednostek, które mają zostać zbyte przed końcem 2013 r.:

— ING zredukuje swoją sumę bilansową o 45 % w porównaniu ze stanem na dzień 30 września 2008 r. do końca 2013 r. i dokona zbycia jednostek opisanych w pkt 57, w szczególności działalności ubezpieczeniowej oraz spółki ING Direct US, [...].

— Te dane liczbowe odnoszą się do prognoz, które nie uwzględniają ewentualnego wpływu naturalnego wzrostu, i wykluczają dodatkowe wzrosty z powodu potencjalnych nowych wymogów ustawowych, takich jak na przykład w przypadku gdy banki będą zobowiązane do utrzymania znacznie większych buforów płynności wynikających z nowych regulacji ogólnoeuropejskich. Takie wymogi mogłyby znacznie zwiększyć sumę bilansową powyżej obecnych prognoz naturalnego wzrostu.

— ING nie wprowadzi ograniczenia w zakresie naturalnego (tj. niezwiązanego z przejściami) wzrostu sumy bilansowej swoich spółek [...]. W przyszłości ING wprowadzi generalną politykę wykorzystywania wzrostu środków powierzanych mu przez klientów głównie w celu zwiększenia akcji kredytowej na rzecz gospodarki realnej (przedsiębiorstw i konsumentów) oraz zmniejszenia swojej ekspozycji na kategorie aktywów wyższego ryzyka w ramach amerykańskich CMBS oraz amerykańskich RMBS. [...] (1).

— W odniesieniu do jednostek, które ING zobowiązuje się sprzedać (wymienionych w motywie 57), o ile zbycie takiej jednostki nie nastąpi do dnia 31 grudnia 2013 r. (na przykład na podstawie zawartej ostatecznie wiążącej umowy sprzedaży), Komisja może w uzasadnionych przypadkach lub z uwagi na nadzwyczajne okoliczności, w odpowiedzi na wniosek Niderlandów, przedłużyć ten okres (2). Komisja może również w takim przypadku (i) zwrócić się do Niderlandów o wyznaczenie jednego powiernika lub kilku powierników (ds. zbycia) (3), wybranego(-ych) wstępnie i zaproponowanego(-ych) przez ING (oraz z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Komisję), [...].

— Za każdym razem gdy Niderlandy będą domagać się przedłużenia okresu, będą musiały złożyć wniosek do Komisji nie później niż jeden miesiąc przed upływem tego okresu, podając uzasadniony powód. W wyjątkowych okolicznościach, Niderlandy mają prawo do złożenia wniosku w ciągu ostatniego miesiąca tego okresu.

b) Ponadto Niderlandy zobowiązują się, że ING będzie przestrzegać zakazu przejęć:

— ING zaniecha przejęć instytucji finansowych przez pewien okres. Zobowiązania te będą obowiązywały przez krótszy z następujących okresów: trzy lata począwszy od daty decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia). ING zaniecha również, przez ten sam okres, wszelkich (innych) przejęć, które spowodowałyby spłatę papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów.

— Niezależnie od powyższego zakazu ING może, po uzyskaniu zatwierdzenia przez Komisję, przejmować podmioty, w szczególności, jeżeli jest to istotne w celu ochrony stabilności finansowej lub konkurencji na odpowiednich rynkach.

c) Ponadto Niderlandy zobowiązują się, że ING będzie przestrzegać zakazu przywództwa cenowego:

— Bez uprzedniej zgody Komisji ING nie będzie oferować korzystniejszych cen na standaryzowane produkty ING (na rynkach określonych poniżej) niż trzej bezpośredni konkurenci oferujący najlepsze ceny w odniesieniu do rynków UE, na których ING ma udział w rynku większy niż 5 %.

— Warunek ten ogranicza się do standaryzowanych produktów ING na następujących rynkach produktów: (i) rynku detalicznych produktów oszczędnościowych, (ii) rynku detalicznych kredytów hipotecznych, (iii) usług bankowości prywatnej w zakresie, w którym dotyczą one produktów hipotecznych albo produktów oszczędnościowych lub (iv) depozytów dla MŚP (MŚP określane według definicji MŚP, jaką posługuje się zwyczajowo/obecnie ING w swojej działalności w danym kraju). Natychmiast po stwierdzeniu przez ING, że oferuje korzystniejsze ceny za swoje produkty niż trzej konkurenci proponujący najlepsze ceny, ING jak najszybciej skoryguje, bez zbędnej zwłoki, swoją cenę do poziomu odpowiadającego jego zobowiązaniu.

(1) [...]

(2) W szczególności, zawsze gdy dokonuje się zbycia w drodze pierwszej oferty publicznej (IPO), która się rozpoczęła, i rozprawdzono znaczną ilość (30 % lub więcej) akcji przed końcem okresu zbycia, Komisja (w porozumieniu z Niderlandami, ING oraz powiernikiem) aktywnie rozważa zapewnienie podmiotowi więcej czasu na rozprawdzenie pozostałych akcji.

(3) Przyjmuje się, że różni powiernicy mogą być wyznaczeni w odniesieniu do różnych regionów lub segmentów.

- Warunek ten będzie obowiązywał przez trzy lata począwszy od daty niniejszej decyzji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia), w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Do monitorowania przestrzegania tego warunku zostanie wyznaczony przez Niderlandy powiernik monitorujący, wstępnie wybrany i zaproponowany przez ING. Powiernik monitorujący podlega zatwierdzeniu przez Komisję.
 - Ponadto, aby wspierać długoterminową rentowność ING, spółka ING Direct zaniecha, bez uprzedniej zgody Komisji, przywództwa cenowego w odniesieniu do standaryzowanych produktów ING na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych oraz detalicznych produktów oszczędnościowych na terenie UE, przez krótszy z następujących okresów: trzy lata od daty niniejszej decyzji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia). Natychmiast po stwierdzeniu przez ING faktu, że stał się przywódcą cenowym na rynkach detalicznych kredytów hipotecznych oraz detalicznych produktów oszczędnościowych na terenie UE, ING jak najszybciej i bez zbędnej zwłoki skoryguje swoją cenę do poziomu odpowiadającego jego zobowiązaniu.
 - Do monitorowania przestrzegania tego warunku zostanie wyznaczony przez Niderlandy powiernik monitorujący, wstępnie wybrany i zaproponowany przez ING. Powiernik monitorujący podlega zatwierdzeniu przez Komisję.
- d) Niderlandy zobowiązują się do przestrzegania szeregu szczegółowych zasad w odniesieniu do wydzielenia WUH/Interadvies:
- ING utworzy nową spółkę do zbycia w Niderlandach, która zostanie wydzielona z jego obecnej niderlandzkiej detalicznej działalności bankowości. Wynik musi być taki, że ta wydzielona nowa spółka będzie rentownym i konkurencyjnym podmiotem, który będzie samodzielny i oddzielony od segmentów działalności zachowanych przez ING, oraz którego własność będzie mogła zostać przeniesiona na odpowiedniego nabywcę. Ta nowa spółka będzie obejmować dział bankowości WUH/Interadvies, który jest obecnie częścią niderlandzkiej działalności ubezpieczeniowej, oraz portfel kredytów konsumenckich ING Bank. WUH/Interadvies jest jednostką ING stanowiącą część struktury jednostki Nationale Nederlanden Insurance. Jest to (w przeważającej części) bank hipoteczny działający na podstawie swoich własnych pozwoleń na działalność bankową. Jest to „samodzielny” rentowny podmiot, dysponujący swoim własnym personelem sprzedaży do obsługi klienta oraz niezależną organizacją o solidnym podstawowym dochodzie. Wydzielenie nowej spółki odbędzie się pod nadzorem powiernika monitorującego we współpracy z menedżerem odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielenia działalności. W tym kontekście, w okresie wydzielenia spółki, powiernik monitorujący może zalecić ING takie uwzględnienie w zbywanej działalności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (związanych ze zbywaną działalnością), jakie uzna za obiektywnie niezbędne do zapewnienia pełnej zgodności ze wspomnianymi wyżej zobowiązaniami zorientowanymi na wynik, a w szczególności z wymogiem rentowności i konkurencyjności zbywanej działalności. Jeżeli ING nie zgodzi się z powiernikiem monitorującym odnośnie do obiektywnego wymogu uwzględnienia takich rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w celu zapewnienia rentowności i konkurencyjności zbywanej działalności, ING poinformuje o tym powiernika monitorującego na piśmie. W takim przypadku kierownictwo wykonawcze ING oraz powiernik monitorujący zwołają, w ciągu [...], spotkanie w celu osiągnięcia porozumienia. Jeżeli porozumienie nie zostanie osiągnięte, ING oraz powiernik monitorujący wspólnie wyznaczają, bez zbędnej zwłoki, niezależną osobę trzecią posiadającą fachową wiedzę w zakresie sektora finansowego („eksperta”) do wysłuchania argumentów stron oraz prowadzenia mediacji w celu wypracowania rozwiązania. Jeżeli nie zostanie wypracowane żadne rozwiązanie, wówczas decyzję podejmuje ekspert, w ciągu [...] od jego wyznaczenia, w odniesieniu do obiektywnego wymogu uwzględnienia w zbywanej działalności odpowiednich rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych w celu zapewnienia jej rentowności i konkurencyjności, a strony przyjmują decyzję eksperta i podejmują stosowne do niej działania. Kwestie związane ze sporem powiernik monitorujący zgłasza w swoim sprawozdaniu do Komisji.
 - ING zobowiązuje się do zapewnienia optymalnych warunków zbycia poprzez przygotowanie biznes planu, stworzenie platformy internetowej oraz przyznanie zasobów sprzedażowych wydzielonemu podmiotowi. Poza tym ING udostępni możliwości regulowania płatności (na warunkach komercyjnych), jeżeli nabywca tego sobie zażyczy. Ponadto ING będzie pomagać przy tworzeniu funkcji skarbowej oraz zapewni finansowanie przez dwa lata po zbyciu, przy czym wsparcie finansowe ING będzie maleć w ciągu tych dwóch lat. Wsparcie finansowe działalności WUH ze strony ING będzie się opierać na cenach stosowanych przy finansowaniu wewnętrznym w ramach grupy. ING zamierza wystąpić do Niderlandów o gwarantowane przez państwo finansowanie do kwoty wynoszącej [...] mld EUR z przeznaczeniem na finansowanie działalności WUH. W takim przypadku władze niderlandzkie zobowiązują się zgłosić ten środek oddzielnie.
 - Ponadto ING zaniecha na okres przejściowy [...] działań polegających na aktywnym zdobywaniu klientów spółki WUH na produkty, które WUH dostarcza tym klientom w dniu przyjęcia niniejszej decyzji.
 - ING będzie zmierzał do wydzielenia działalności WUH [...]. Po okresie wydzielenia [...] ING zapewni rozdzielenie działalności spółki WUH i będzie zmierzać do jej zbycia [...] (*).
 - W ciągu [...] od daty niniejszej decyzji Komisji zostanie wyznaczony powiernik monitorujący wraz z menedżerem odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielenia działalności [...] oraz zostanie wyznaczony powiernik zarządzający operacją zbycia [...]. Wszyscy powiernicy zostaną wyznaczeni przez Niderlandy oraz wstępnie wybrani i zaproponowani przez ING. Powiernicy podlegają zatwierdzeniu przez Komisję.
- e) Koszty wszystkich powierników wyznaczonych w trakcie procesu restrukturyzacji pokryje ING.

(*) [...]

- f) W celu przywrócenia rentowności Niderlandy zobowiązują się, że ING zastosuje się do następujących zasad:
- ING zobowiązuje się do zorientowania swoich funduszy pochodzących z innych niż depozyty na finansowanie bardziej długoterminowe, gdy tylko rynki powrócą do mniej skrajnych warunków, poprzez emisję większej liczby instrumentów dłużnych o terminie zapadalności przekraczającym 1 rok. [...].
 - ING czyni starania w kierunku wyeliminowania podwójnej dźwigni finansowej (z wykorzystaniem długu podstawowego jako kapitału własnego w swoich spółkach zależnych) możliwie jak najszybciej i zobowiązuje się do uczynienia tego najpóźniej do [...]. Podwójna dźwignia finansowa zostanie automatycznie wyeliminowana, jeżeli oraz wówczas gdy Grupa ING ponownie stanie się bankiem podlegającym regulacji.
- g) Odnosnie do odroczenia wypłat kuponowych i wykupu papierów wartościowych kategorii 1 i kategorii 2 Niderlandy zobowiązują się, że ING zastosuje się do następujących zasad:
- Jeżeli nastąpi emisja praw do akcji na kwotę większą niż kwota niezbędna do spłaty 50 % papierów wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii, z uwzględnieniem narosłych odsetek oraz opłat z tytułu wyjścia, ING nie będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych dnia 8 i 15 grudnia 2009 r. ^(?) oraz jakichkolwiek wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych po tym czasie.
 - Jeżeli taka emisja praw do akcji nie nastąpi, a ING wykazał straty w poprzednim roku, ING będzie zobowiązany do odroczenia wypłat kuponowych z tytułu instrumentów hybrydowych, w zakresie w jakim ING ma do tego prawo, przez trzy lata począwszy od daty decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia), w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
 - Władze niderlandzkie rozumieją, że Komisja jest przeciwna temu, aby odbiorcy pomocy państwa wynagradzali własne fundusze (kapitał własny oraz dług podporządkowany), gdy ich działalność nie generuje wystarczających zysków ⁽⁶⁾, oraz że w tym kontekście Komisja jest z zasady przeciwna wykupowi instrumentów kapitałowych drugiej kategorii i instrumentów hybrydowych pierwszej kategorii. ING żąda nieporozumienia odnośnie do wykupu obligacji niższej kategorii drugiej dnia 14 października 2009 r. Wykup instrumentów kapitałowych drugiej kategorii i instrumentów hybrydowych pierwszej kategorii będzie w przyszłości zgłaszany w trybie indywidualnym Komisji do zatwierdzenia, przez krótszy z następujących okresów: trzy lata począwszy od daty niniejszej decyzji Komisji lub do dnia, w którym ING w pełni spłaci papiery wartościowe na kapitał podstawowy pierwszej kategorii na rzecz Niderlandów (z uwzględnieniem odpowiednich narosłych odsetek z tytułu kuponów od kapitału podstawowego pierwszej kategorii oraz premii z tytułu wyjścia).
- h) Niderlandy zobowiązują się, że ING zaniecha masowej działalności marketingowej odwołującej się do środka dokapitalizowania jako przewagi konkurencyjnej.
- i) Niderlandy zobowiązują się, że ING utrzyma ograniczenia w zakresie zasad wynagrodzeń i działalności marketingowej zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem na mocy umów o papierach wartościowych na kapitał podstawowy pierwszej kategorii oraz instrumencie wsparcia w odniesieniu do aktywów niepiłynnych.
- j) ING i Niderlandy zobowiązują się, że sprawozdanie na temat postępów w realizacji planu restrukturyzacji będzie przedkładane Komisji co sześć miesięcy począwszy od daty niniejszej decyzji.
- k) Władze niderlandzkie zobowiązują się, że pełna realizacja restrukturyzacji ING zostanie zakończona przed końcem 2013 r.

^(?) Pod warunkiem że jasne jest, iż część wpływów z emisji praw do akcji będzie wykorzystana na wypłaty kuponowe.

⁽⁶⁾ Zob. pkt 26 komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (komunikatu w sprawie restrukturyzacji).